

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.597/26/2023.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos

A kérelmező: Zoopet Nutrition Kft.
(Komárom, Újszállási út 19.)

A kérelmező képviselője: Dr. Szirtes Csongor ügyvéd
(Esztergom, Szent T. u. 1/a.)

Az ajánlatkérő: Fővárosi Állat- és Növénykert
(Budapest, Állatkerti körút 6-12.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Süvöltős András ügyvéd
(Budapest, Zólyomi út 19. fszt.1.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: „A Fővárosi Állat- és Növénykert részére az állatok etetéséhez szükséges takarmányok és tápok beszerzése 15 részben”- 2. és 5. rész
2. rész 40.000.000.-Ft, 5. rész 65.000.000.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR001873812023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését, ezért megsemmisíti a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői tájékoztatást, döntést, és az azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.- Ft, azaz háromezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 25.000.-Ft, azaz huszonegyezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 100.000.- Ft, azaz egyszázezer forint ügyvédi munkadíjat.

A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében kötelezi a kérelmezőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg az ajánlatkérő részére 100.000.- Ft, azaz egyszázezer forint ügyvédi munkadíjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2023. október 20. napján a Kbt. Második része szerinti nyílt, gyorsított közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában. Az eljárást megindító felhívás 2023. október 25. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a TED-en, 647308-2023 közzétételi szám alatt.

2. Az eljárást megindító felhívás – jogorvoslati eljárás szempontjából – releváns előírásai:

A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében:

II.2.1. Elnevezés:

Egér, patkány

II.2.4. A közbeszerzés ismertetése

„A Fővárosi Állat- és Növénykert részére állatok etetésére szolgáló különféle takarmányok beszerzése - keretmegállapodás - 15 részben” a műszaki leírás és a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott táblázat szerint:

Tájékoztató beszerzési mennyiség, amelynek lehívására nem vállal kötelezettséget az ajánlatkérő: 102600 db

A keretmegállapodás mennyisége: a műszaki leírásban részletesen ismertetett alábbi termékek megrendelése maximum a nettó 40 000 000 HUF keretösszeg erejéig:

Élő egér (Mus musculus) szopós napos

Élő egér (Mus musculus) szopós

Élő egér (Mus musculus) szopós szőrös
 Élő egér (Mus musculus) pattogós
 Élő egér (Mus musculus) kifejlett
 Élő egér (Mus musculus) tenyész selejt
 Élő patkány (Rattus norvegicus) szopós
 Élő patkány (Rattus norvegicus) választási
 Élő patkány (Rattus norvegicus) süldő
 Élő patkány (Rattus norvegicus) növendék
 Élő patkány (Rattus norvegicus) kifejlett
 Élő patkány (Rattus norvegicus) tenyész selejt
 Fagyasztott egér (Mus musculus) szopós napos
 Fagyasztott egér (Mus musculus) szopós
 Fagyasztott egér (Mus musculus) szopós szőrös
 Fagyasztott egér (Mus musculus) pattogós
 Fagyasztott egér (Mus musculus) kifejlett
 Fagyasztott egér (Mus musculus) tenyész selejt
 Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) szopós
 Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) választási
 Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) süldő
 Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) növendék
 Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) kifejlett
 Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) tenyész selejt

Ajánlatkérő a keretösszeg kimerítésére nem vállal kötelezettséget. Nyertes Ajánlattevő ajánlatát ezen feltétel ismeretében köteles megtenni. A teljesítés eseti megrendelések alapján történik a szerződéstervezetben foglaltak szerint.

Szakmai kereskedelmi ajánlatként nyújtandó be az ártáblázat. A táblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel.

A keretmegállapodás a hatálybalépés napjától számított 12 hónapra (meghosszabbítás esetén a meghosszabbított időszakra) vagy a nettó 40 000 000 HUF keretösszeg kimerüléséig szól.

A Szerződés alapján létrejött Eseti Megrendelések teljesítési határidejét a Felek az Eseti Megrendelésekben határozzák meg, de a teljesítési határidő nem lehet rövidebb, mint a megrendelés kézhezvételétől - a megrendelés Eladó általi EKR-ben történő visszaigazolását követő 24 óra, azaz adott esetben a szállítási kötelezettség munkaszüneti napra is eshet, figyelemmel a Vevő feladatainak ellátási kötelezettségére: azaz folyamatos rendelkezésre állás biztosítása szükséges, figyelemmel a Kbt. 104. § (3) bekezdésére. A szállítandó Termékek pontos megnevezését és műszaki paramétereit a Közbeszerzési Dokumentumok részét képező műszaki leírás tartalmazza.

A műszaki leírásban és részét képező táblázatban előírt megnevezés a Termék jellegének egyértelmű meghatározását szolgálja, a felhívásban vagy a Közbeszerzési Dokumentumokban szerepeltetett meghatározott gyártmány, eredet, típus megnevezése mellett minden esetben hozzá értendő a „vagy azzal egyenértékű” kifejezés.

A meghatározott követelmények, feltételek az ajánlatkérő minimális előírásai, az ajánlatkérő számára ezeknél kedvezőbb jellemzőkkel rendelkező termékekre is tehető ajánlat, így az előírt minimum feltételekkel megegyező, vagy annál kedvezőbb jellemzőkkel rendelkező Termékek felelhetnek meg műszaki és kereskedelmi szempontból, azzal, hogy a kedvezőbb megajánlás külön értékelés alá nem kerül, ajánlatkérő a legalacsonyabb ár értékelési szempontot alkalmazza, azzal, hogy a táblázatban szereplő tételek egységárának a tételenként meghatározott súlyszámmal szorzott szumma összege képezi a felolvasólapon feltüntetendő árat („FEOLVASÓLAPON SZEREPELTETENDŐ NETTÓ AJÁNLATI ÁR”).

A közbeszerzési eljárás nyertesének gondoskodnia kell a hűtlánc biztosításáról, egészen az állatkerti átvételig.

A közbeszerzési eljárás nyertesének rendelkeznie kell érvényes HACCP- élelmiszerbiztonsági rendszer működtetésére vonatkozó külső független szervezet által kiállított igazolással, tanúsítvánnyal, jelentéssel, vagy azzal egyenértékű tanúsított minőségbiztosítási rendszerrel, vagy azzal egyenértékű, a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedésekkel.

Élő takarmány esetén azok homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes egyedek kell legyenek, illetve a takarmányállatok tartása valamennyi természetvédelmi, állatvédelmi és állategészségügyi előírásnak megfelelő kell legyen, amit ajánlatkérő a szerződés ideje alatt bármikor - akár előzetes bejelentés nélkül is - jogosult ellenőrizni. Ajánlattevőként szerződő fél a szerződés időtartama alatt folyamatosan köteles valamennyi állattartó helyét, naprakészen bejelenteni az ajánlatkérő (Vevő) felé.

II.2.5. Értékelési szempontok

Ár

II.2.7. A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 12

A szerződés meghosszabbítható: igen

A meghosszabbításra vonatkozó lehetőségek ismertetése: A szerződés legfeljebb 3 hónappal meghosszabbítható. A meghosszabbításról a szerződés eredeti lejáratát idejét legalább 15 nappal megelőzően tájékoztatja az Ajánlatkérőként szerződő fél az ajánlattevőként szerződő fele(ke)t.

A közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében:

II.2.1. Elnevezés:

Különféle takarmány rovarok és rákok

II.2.4. A közbeszerzés ismertetése

„A Fővárosi Állat- és Növénykert részére állatok etetésére szolgáló különféle takarmányok beszerzése - keretmegállapodás - 15 részben” a műszaki leírás és a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott táblázat szerint:

Tájékoztató beszerzési mennyiség, amelynek lehívására nem vállal kötelezettséget az ajánlatkérő:

3730 adag

2320 kg

4500 liter

A keretmegállapodás mennyisége: a műszaki leírásban részletesen ismertetett alábbi termékek megrendelése maximum a nettó 65 000 000 HUF keretösszeg erejéig:

röpképtelen légy

röpképtelen muslica

viaszmoly lárva

ugrovillás

katonalégy lárva

gammarusz

gyászbogár lárva

lisztkukac

széпия (csőrkoptató, Ca pótló)

Ajánlatkérő a keretösszeg kimerítésére nem vállal kötelezettséget. Nyertes Ajánlattevő ajánlatát ezen feltétel ismeretében köteles megtenni. A teljesítés eseti megrendelések alapján történik a szerződéstervezetben foglaltak szerint.

Szakmai kereskedelmi ajánlatként nyújtandó be az ártáblázat. A táblázat valamennyi sorára kötelező az ajánlattétel.

A keretmegállapodás a hatálybalépés napjától számított 12 hónapra (meghosszabbítás esetén a meghosszabbított időszakra) vagy a nettó 65 000 000 HUF keretösszeg kimerüléséig szól.

A Szerződés alapján létrejött Eseti Megrendelések teljesítési határidejét a Felek az Eseti Megrendelésekben határozzák meg, de a teljesítési határidő nem lehet rövidebb, mint a megrendelés kézhezvételétől - a megrendelés Eladó általi EKR-ben történő visszaigazolását követő 24 óra, azaz adott esetben a szállítási kötelezettség munkaszüneti napra is eshet, figyelemmel a Vevő feladatainak ellátási kötelezettségére: azaz folyamatos rendelkezésre állás biztosítása szükséges, figyelemmel a Kbt. 104.§ (3) bekezdésére. A szállítandó Termékek pontos megnevezését és műszaki paramétereit a Közbeszerzési Dokumentumok részét képező műszaki leírás tartalmazza.

A műszaki leírásban és részét képező táblázatban előírt megnevezés a Termék jellegének egyértelmű meghatározását szolgálja, a felhívásban vagy a Közbeszerzési Dokumentumokban szerepeltetett meghatározott gyártmány, eredet, típus megnevezése mellett minden esetben hozzá értendő a „vagy azzal egyenértékű” kifejezés.

A meghatározott követelmények, feltételek az ajánlatkérő minimális előírásai, az ajánlatkérő számára ezeknél kedvezőbb jellemzőkkel rendelkező termékekre is tehető ajánlat, így az előírt minimum feltételekkel megegyező, vagy annál kedvezőbb jellemzőkkel rendelkező Termékek felelhetnek meg műszaki és kereskedelmi szempontból, azzal, hogy a kedvezőbb megajánlás külön értékelés alá nem kerül, ajánlatkérő a legalacsonyabb ár értékelési szempontot alkalmazza, azzal, hogy a táblázatban szereplő tételek egységárának a tételenként meghatározott súlyszámmal szorzott szumma összege képezi a felolvasólapon feltüntetendő árat („FEOLVASOLAPON SZEREPELTETENDŐ NETTÓ AJÁNLATI ÁR”).

A közbeszerzési eljárás nyertesének gondoskodnia kell a hűtlánc biztosításáról, egészen az állatkerti átvételig.

A közbeszerzési eljárás nyertesének rendelkeznie kell, érvényes HACCP-élelmiszerbiztonsági rendszer működtetésére vonatkozó külső független szervezet által kiállított igazolással, tanúsítvánnyal, jelentéssel, vagy azzal egyenértékű tanúsított minőségbiztosítási rendszerrel, vagy azzal egyenértékű, a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedésekkel.

II.2.5. Értékelési szempontok

Ár

II.2.7. A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 12

A szerződés meghosszabbítható: igen

A meghosszabbításra vonatkozó lehetőségek ismertetése: A szerződés legfeljebb 3 hónappal meghosszabbítható. A meghosszabbításról a szerződés eredeti lejáratí idejét legalább 15 nappal megelőzően tájékoztatja az AK-ként szerződő fél az ajánlattevőként szerződő fele(ke)t. A közbeszerzés saját forrásból valósul meg.

A közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében is irányadó:

III.1. Részvételi feltételek

III.1.1. Az ajánlattevő/részvételre jelentkező alkalmassága az adott szakmai tevékenység végzésére, ideértve a szakmai és cégnyilvántartásokba történő bejegyzésre vonatkozó előírásokat is:

Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki közbeszerzésekről szóló 2015. CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 62. § (1)-(2) bekezdésében és a 63. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok hatálya alatt áll. Ajánlatkérő továbbá kizárja az eljárásból azt az ajánlattevőt (közös ajánlattevő), alvállalkozót, alkalmasság igazolásában részvevő gazdasági szereplőt, aki részéről a kizáró ok az eljárás során következett be.(Kbt. 74.§(1) b) pont).

3. A közbeszerzési dokumentumok tartalmazta az útmutatót az ajánlattételhez, az iratmintákat, szerződés tervezet, műszaki leírást és az ártáblázatot.

A szerződéstervezet III.7 pontja alapján: A Termékek árát az Ajánlat és ez alapján az Ártáblázat tartalmazza, azzal, hogy az egységárakat veszik a felek alapul.

A szerződéstervezet VI.6. pontja szerint Eladó kijelenti, hogy élő takarmány esetén azok homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes egyedek, illetve a takarmányállatok tartása valamennyi természetvédelmi, állatvédelmi és állategészségügyi előírásnak megfelel, amit Vevő a szerződés ideje alatt bármikor – akár előzetes bejelentés nélkül is - jogosult ellenőrizni. Eladó a szerződés időtartama alatt folyamatosan köteles valamennyi állattartó helyét, naprakészen bejelenteni Vevő felé.

A IX.3. pont szerint: Rendkívüli és rendes megszüntetés

a) Vevő jogosult Eladó súlyos szerződésszegése esetén – írásbeli nyilatkozatával azonnali hatállyal – a Szerződést felmondani. Eladó szempontjából erre szolgáló oknak minősül különösen, de nem kizárólag, ha

viii Eladó a Szerződésben foglalt bármely egyéb lényeges kötelezettségének nem tesz eleget; vagy

ix jogszabályon alapuló felmondási ok áll fenn. x Vevő a helyszínen szemle során természetvédelmi, állatvédelmi, vagy állategészségügyi előírásnak nem megfelelő állapotot talál.

4. A 2023. november 06-i ajánlattételi határidőre ajánlatot nyújtott be a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében a kérelmező és a Petfarm Kft.

A 2. részben:

A kérelmező Ajánlati ár összesen (nettó HUF): 54 957

Petfarm Kft. Ajánlati ár összesen (nettó HUF): 68 848

Az 5. részben:

A kérelmező Ajánlati ár összesen (nettó HUF): 229 120

Petfarm Kft. Ajánlati ár összesen (nettó HUF): 229 500

5. A kérelmező a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében az ajánlatában csatolta az ajánlatkérő által készített nyilatkozatminta szerint a közjegyző által hitelesített nyilatkozatát arról, hogy nem áll fenn vele szemben a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdés szerinti kizáró okok. Továbbá ajánlatában benyújtotta a kitöltött ártáblázatot, melynek a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében releváns sorai az alábbiak:

1/A. melléklet - Ártáblázat és műszaki specifikáció Árrészletező - szakmai ajánlat						
Figyelem! Minden esetben az előírt, vagy azzal egyenértékű termék ajánlható meg. Az egyenértékűség igazolása az ajánlattevő feladata.						
				AJÁNLATTEVŐ ÁLTAL KÖTELEZŐEN KITÖLTENDŐ MINDEN TÉTEL ESETÉBEN!		
Megnevezés	Mennyiségi egység	Súlyszám	Ajánlatkérő által elvárt specifikáció	Ajánlattevő által megajánlott specifikáció ABBAN AZ ESETBEN, HA NEM AZ ELŐÍRTTAL AZONOS TERMÉKET AJÁNL MEG	Egységár/mennyi- iségi egység (nettó HUF)	Összesen (nettó HUF)
15. Élő patkány (Rattus norvegicus) szopós	db	1	kizárólag állatok etetésére szolgáló állati eledel, homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes	Figyelemmel az ajánlatkérő által előírt feltételekre: ..... *	200,0	200 Ft
16. Élő patkány (Rattus norvegicus) választási	db	3	50-60 g kizárólag állatok etetésére szolgáló állati eledel, homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes	Figyelemmel az ajánlatkérő által előírt feltételekre: ..... *	300,0	900 Ft
27. Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) szopós	db	1	kizárólag állatok etetésére szolgáló állati eledel, homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes, a fagyasztott takarmány állatok, frissen leölt, kívülről vérrel, vizelettel nem szennyezett állapotban egységes kiszerelésben kerüljenek kiszerelésre	Figyelemmel az ajánlatkérő által előírt feltételekre: ..... *	200,0	200 Ft
28. Fagyasztott patkány (Rattus norvegicus) választási	db	3	50-60 g kizárólag állatok etetésére szolgáló állati eledel, homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes, a fagyasztott takarmány állatok, frissen leölt, kívülről vérrel, vizelettel nem szennyezett állapotban egységes kiszerelésben kerüljenek kiszerelésre	Figyelemmel az ajánlatkérő által előírt feltételekre: ..... *	400,0	1 200 Ft

6. A közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében az ajánlatkérő 2023. november 21. napján hiánypótlásra hívta fel a kérelmezőt a kizáró okok vonatkozásában. A kérelmező hiánypótlásában, az Egységes Európai Közbeszerzési Dokumentumban (EEKD) nyilatkozott, hogy nem követett el súlyos szakmai kötelességszegést, továbbá rögzítette, hogy a kérelmező képviselője dr. O.Z. ügyvezető.

7. A közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében az ajánlatkérő 2023. november 21. napján a Kbt. 72. § (1)-(2) bekezdés szerint aránytalanul alacsony ajánlati ár vonatkozásában indokolást kért – a másik ajánlattevő mellett - a kérelmezőtől.

A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében az indokoláskérésben az alábbiakat rögzítette az ajánlatkérő a kérelmező felé:

„Ajánlattevőknek az egyes ajánlati árakat arra is figyelemmel kellett meghatározni, hogy a keretmegállapodás hatálya alatt Ajánlatkérőként szerződő félnek megrendelési kötelezettsége nincs, a mennyiségi leihívási kötelezettségét kifejezetten kizárja.

A felhívásban és a műszaki leírásban megjelölésre kerültek az egyes áruk, melyek - tekintettel a szerződés keretmegállapodásos jellegére - önmagukban teljesítési egységeket képeznek, vagyis az egyes egységárak alapján ezen teljesítési egységek önmagukban vizsgálandóak, és minden esetben a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek kell lenniük, illetve fedezetet kell nyújtsanak a teljesítésre.

Az Eladó az áron felül semmilyen jogcímen nem jogosult további díjra az Egyedi Megrendelőben rögzítettek teljesítésével összefüggésben.”

„A fenti előírásokra figyelemmel kérjük az Ajánlattevőt, hogy az általa az

- Élő patkány (*Rattus norvegicus*) szopós – ártábla 15. sora
- Élő patkány (*Rattus norvegicus*) választási – ártábla 16. sora
- Fagyasztott patkány (*Rattus norvegicus*) szopós – ártábla 27. sora
- Fagyasztott patkány (*Rattus norvegicus*) választási – ártábla 28. sora

tételekre megajánlott ajánlati ár vonatkozásában nyújtsa be indokolását, mutassa be, hogy a megajánlott díj ellenében miképpen tudja a tételek szállítását elvégezni. Indoklásban az alábbi információkat adja meg.

Az ajánlati ár vonatkozásában az indokolás benyújtására felhívott ajánlattevő által megadandó adatok:

A humán erőforrás bevonásának költségei és az időráfordítás tényező bemutatásánál az ajánlattevő térjen ki a teljesítés időtartama alatt folyamatosan felmerülő munkabérré és annak közterheire is

- Az előállításban, vagy beszerzésben részt vevő személyi állomány létszáma
- Az előállításban, vagy beszerzésben részt vevő személyi állományi létszám egyes tagjainak munkaköre/státusa/besorolása; alvállalkozók bevonása esetén ennek a jelölése
- Az előállításban, vagy beszerzésben részt vevő személyi állományi létszám egyes tagjainak munkabére/a részére fizetendő kifizetések összegszerűen, munkabérekre és járulékokra tételesen megbontva alvállalkozók bevonása esetén az alvállalkozói díj
- Az előállításban, vagy beszerzésben részt vevő személyi állományi létszám egyes tagjainak a termék előállítására fordított (munka)ideje
- kereskedelmi tétel esetén a beszerzési ár
  - o a beszerzési ár; illetve a beszerzési árat alátámasztó dokumentum (adott esetben),
  - o a beszerzéssel kapcsolatban felmerülő személyi és tárgyi költségek
- termelt tétel esetében további alapanyag költsége
  - o a beszerzési ár; illetve a beszerzési árat alátámasztó dokumentum (adott esetben),
  - o az árubeszerzéssel kapcsolatban felmerülő személyi és tárgyi költségek
- a teljesítéshez szükséges gépigény rendelkezésre állásának (saját/bérelt...) megjelölése és bemutatása
- gépköltség
  - o bérleti díj (adott esetben)
  - o karbantartás
  - o amortizáció
  - o javítás
  - o rezsiköltség
- raktározási költségek
- szállítási költségek

A telephelyek tételes felsorolásával.

- ajánlattevő az alábbi költségelemeket mutassa be részletes kalkulációval:

- o - központi irányítás fedezeti költsége (ügyvezetés, gazdasági vezetés)
- o - gépkocsi használat költsége, amortizáció, üzemeltetés, fenntartás, egy napra jutó átlagos km futás költsége (személyenként változó lehet), biztosítás, egyéb költségek,

- o - iroda és iroda-felszerelés költsége: bérleti díj (adott esetben), takarítás, irodatechnika (fax és telefon, számítógép, internet, fénymásoló, scanner használat),
  - o - adminisztratív költségek,
  - o - kapcsolattartás költségei
  - o - adóterhek
  - o - biztosítások
  - o - különböző kamarai/egyéb tagsági díjak
- nyereség (haszon);
- a Kbt. 72. § (2) bekezdésében foglalt esetleges objektív körülmények;
- és minden olyan további költség tekintetében, amely nem került nevesítésre, azonban a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött keretszerződés teljesítése során felmerül.

Felhívjuk az Ajánlattevő szíves figyelmét továbbá arra, hogy a Kbt. 72. § (4) bekezdése alapján nem megfelelő az indoklás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a Kbt. 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kér az ajánlattevőtől.

Az ajánlatkérő az indoklás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról. Az ajánlatkérő az indoklás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett.

A Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Ajánlatkérő csak objektív alapú indoklást tud elfogadni.

Ajánlatkérő a Közbeszerzési Döntőbizottság korábbi döntéseiben kifejtettekre is tekintettel jelen eljárás tekintetében is hangsúlyozza, hogy valamennyi ajánlati elem vonatkozásában ténylegesen felmerülő valamennyi költséget ott kell elszámolni, ahol az valójában felmerül, az egyes költségtényezők nem csoportosíthatók át sem egy adott feladaton belül, sem nem számolhatók el harmadik személyekkel kötött más szerződések költségei között.

Ajánlattevőnek akként kell elkészítenie az indoklását, hogy abból az adott beszerzés jellemzőire is tekintettel kitűnjön a megvalósíthatóság, méghozzá az ajánlati árak megfelelően. A szubjektív elemeket tartalmazó, illetve általános jellegű hivatkozások nem elfogadhatóak.

A Kbt. 72. §-ban a bizonyítási teher fordított, ajánlattevőnek kell bizonyítania és indokolnia, hogy saját vállalása miképp egyeztethető össze a gazdasági ésszerűséggel.

Az adott ajánlati elemekkel kapcsolatban felmerült kétségeket az ajánlattevőnek kell az adott indoklásban eloszlatnia, amelyhez ha szükséges, olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amely az állításait alátámasztja.

Ajánlatkérő az indoklással kapcsolatban felhívja az ajánlattevő figyelmét a Kbt. 44. §-ában foglaltakra, és az üzleti titkok kezelésének módjára. Ajánlatkérő felhívja az ajánlattevő figyelmét, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság joggyakorlata alapján nem jogszerű az indoklás teljes tartalmának üzleti titokká nyilvánítása; a kizárólag összekötőszöveget, vagy például cégadatokat, megismerhető adatokat tartalmazó részekről ajánlatkérőnek külön iratkivonatot szükséges benyújtani és az üzleti titokká minősítést kizárólag azon adatok körére korlátoznia, melyekkel kapcsolatban az indoklása értelmezhető.”

8. A kérelmező 2023. november 24. napján benyújtotta indokolását a közbeszerzési eljárás 2. és 5. részében is.

A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében indokolásában az alábbiakat adta elő:

„Az ajánlattevő Magyarország egyik legnagyobb takarmány rágcsáló tenyésztője. Ebből adódóan a nagy üzemméret alacsony működési költséghányadot produkál a rágcsáló egyedekre nézve. Az üzem innovatív technológiája az élőmunka igény maximális csökkentését célozza (pl. automata itató és gyógyszeradagoló rendszer, kamerarendszer).

Az ajánlattevő kizárólag az előre megrendelt tételeket gyártja le, megrendelő egyedi igényeinek megfelelően, így nem merül fel raktározási idővel járó plusz költség.

A teljesítés az ajánlattevő számára kivételesen előnyös, mivel referenciát nyújt más állatkertek viszonylatában, továbbá egy jól tervezhető megrendelés elemet jelent.

Ajánlattevő a környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezéseket maximálisan betartja. Ajánlatadó cég ügyvezetője, egyben állatorvosa egzotikusállat-gyógyász szakállatorvos.

A szállításhoz szükséges gépjárművek a cég saját tulajdonában vannak.

A hobbiállat gondozók fizetésével kapcsolatban a bérbarométer adatai ajánlatadó szerint reálisak, 138.554 Ft és 222.163 Ft közötti havi fizetés az iparágban megszokott. Cégünknel 186.006 Ft (<https://berbarometer.hu/karrier/foglalkozasok-es-berek/magyarorszag-gepjarmuvezeto-oktatok>)

A csatolt kalkulációban bemutatásra kerül a gyártási költségek alakulása.”

Az indokolásban táblázatban bemutatta a kérelmező a telephelyi, üzemi költségeket, munkabér, időráfordítás, rezsiradíj mértékét, majd rögzítette:

Név	Testtömeg	Átlagos testtömeg	Takarmány igény	takarmány felvétel az átlagos testtömeg eléréséig Kg	Takarmány ár eur	Takarmány ár HUF 25kg	Takarmányt terhelő egyéb költség Ft/ 25kg	1kg takarmány összköltsége	1 Egyed takarmány költsége	Tenyészállat laktációs többlet takarmány-felvételének mennyisége Kg
Szopós patkány élő és fagyasztott	3-30gr	16,5 gr	0	0	14,74 eur/25 kg	5 596,34 Ft	375,00 Ft	238,85 Ft	0,00 Ft	0,7kg
Választási patkány élő és fagyasztott	50-60gr	55gr	7kg/kg, 30 gramm os kortól	0,1750	14,74 eur/25 kg	5 596,34 Ft	375,00 Ft	238,85 Ft	41,80 Ft	0,9kg

Ennek költsége 1 utódra számolva	Munkaidő ráfordítás Perc/egyed	munkaidő rezsiradíj költsége egyedenként	Alom anyag/ 25 kg	Aloma nyag/c salád	Aloma nyag/e gyed	Teljes költség	járulékos költség/egyed (csomagolás, szállítás, szükség esetén fagyasztás)	Összesen	Ajánlati ár	Profit/egyed
11,15 Ft	0,67	68,60 Ft	6 990,00 Ft	139,80 Ft	0,00 Ft	79,74 Ft	12	91,74 Ft	200,00 Ft	108,26 Ft
14,33 Ft	1,54	158,46 Ft	6 990,00 Ft	139,80 Ft	9,32 Ft	223,91 Ft	22	246,11 Ft	300,00 Ft	53,89 Ft

Továbbá megjelölte a takarmány típusát és árát, és rögzítette: „A fehér patkányok takarmányhasznosítása alacsony fokú, 7kg takarmány szükséges 1kg testtömegnövekedéshez. Az átlagos alomszám 15, így a családonkénti takarítási, etetési idő 1 egyedre eső értéke alacsony. A fagyasztott rágcsálók szállítási költsége a helytakarékosság és alomanyag hiánya okán alacsonyabb, mint az élő állatoké. Ez kiváltja a fagyasztás teljes többletköltségét.”

9. Az ajánlatkérő 2023. november 29. napján kiegészítő indokolást kér - a másik ajánlattevő mellett - a kérelmezőtől a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része esetében is.

A kérelmezőtől a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében az alábbiak szerint:

„Az ajánlati ár vonatkozásában a kiegészítő indokolás benyújtására felhívott ajánlattevő által megadandó adatok:

- A humánerőforrás bevonásának költségei között az indokolásban nem szerepel a megjelölt adminisztrátor alapbérének összege. Kérjük ennek pontos és számszerű bemutatását!
- Az indokolásban szereplő Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számításának levezetését kérjük szíveskedjenek megadni!
- A kiegészítő indokolásban az indokolásban bemutatott járulékos költség/egyed összeget szíveskedjenek felbontani az annak tartalmánál megjelölt tételekre, illetve a szállítási költségekhez kérjük megadni a telephelyek/szállítási címek tételes felsorolását!”

10. A kérelmező benyújtotta kiegészítő indokolását a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része esetében.

A 2. rész tekintetében az indokolásnak – a jogorvoslati eljárás szempontjából - a releváns része:

Hiánypótlás – Rágcsáló nevelési munkaidő részletezése	Testtömeg	Átlagos alom nagyság	Átlagos testtömeg	Életkor az átlagos testtömeg elérésekor	Takarmány kiosztások/etetések száma/alom	Almozások száma	0-7. nap
Szopós patkány élő és fagyasztott	3-30gr	15 egyed	16,5 gr	7 nap	0	0	0,67perc/egyed
Választási patkány élő és fagyasztott	50-60gr	15 egyed	55 gr	21nap	2	1	0,67perc/egyed

7-21.nap	almozás ideje/alkalom	etetés	Ellenőrzés (egyedek és itatórendszer)	Összesen	Egyedenkénti munkaidő Perc
0	0	0	0	10,05 perc/alom	0,67
13,05 perc / alom	6 perc	1,55 perc/alkalom	4perc/időszak	23,1 perc/alom	1,54

11. Az ajánlatkérő 2023. december 8. napján tájékoztatta a kérelmezőt ajánlatának érvénytelenségéről a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében.

A 2. rész tekintetében az alábbiak szerint:

„Az ajánlati felhívás III.1.1. pontban foglalt előírás alapján az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki közbeszerzésekről szóló 2015. CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 62. § (1)-(2) bekezdésében és a 63. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok hatálya alatt áll.

A Kbt. 63.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki vonatkozásában az ajánlatkérő megfelelően bizonyítani tudja, hogy az elmúlt három évben jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségét súlyosan megszegte vagy jogszabályban meghatározott szakmai szervezet által lefektetett szakmai etikai szabályokat súlyosan megsértő cselekedetet követett el, és az ajánlatkérő megítélése szerint a kizárás alapjául szolgáló cselekmény miatt a szerződés teljesítése vonatkozásában a megbízhatósága alapos okkal megkérdőjelezhető;

Ajánlatkérő egyrészt az ajánlattételi felhívásban és a szerződésben is előírta azon elvárását, hogy élő takarmány esetén azok homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes egyedek kell legyenek, illetve a takarmányállatok tartása valamennyi

természetvédelmi, állatvédelmi és állategészségügyi előírásnak megfelelő kell legyen. Másrészt, az állatkert a természet- és állatvédelmet szolgálja, az ismeretterjesztést, oktatást és nevelést az ott élő állatok folyamatos és szakszerű bemutatásával és tájékoztatással biztosítja. Az állatkertek működését szigorú törvényi előírások szabályozzák. Az itt tartott fajok jelentős része a természetben veszélyeztetettnek számít, amely a Washingtoni Egyezmény (CITES) hatálya alá tartozik. Mindezek következtében a takarmányok beszerzése során is fokozott körültekintéssel szükséges eljárnia, nem fizethet díjat az állatvédelmi szabályokat megsértő jogi vagy természetes személyeknek.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának dr. O.Z.-val és a Zoopet Nutrition Kft-vel kapcsolatban adott tájékoztatása alapján egyrészt az állatok védelméről szóló 1998. évi XXVIII. törvény alapján állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte a Zoopet Nutrition Kft. tulajdonosát és ügyvezetőjét dr. O.Z.-t, másrészt dr. O.Z. telephelyein helyszíni ellenőrzés során további szabálytalanságokat is talált. A megjelölt telephelyek közül a Budapest, M. u. a társaság cégkivonata alapján a Zoopet Nutrition Kft. telephelye is.

A szakmai kötelezettségszegés tartalma az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában alakult ki. A Forposta és ABC Direct Contact ügy (C-465/11.) kapcsán rögzítette, hogy milyen magatartás tartozik a súlyos szakmai kötelezettségszegés körébe. „A »szakmai kötelezettségszegés« fogalma minden olyan felróható magatartásra vonatkozik, amely befolyásolhatja a szóban forgó gazdasági szereplő szakmai hitelességét, és nem csupán a szűkebb értelemben vett, az e gazdasági szereplő szakmájával kapcsolatos etikai szabályok azon megsértéseire, amelyeket az e szakmával kapcsolatos ügyekben eljáró fegyelmi szerv vagy jogerős bírósági határozat állapít meg.” (C-465/11. 27-28.)

A 2014/24/EU irányelv is egyértelművé teszi, hogy ez a kizáró ok akkor alkalmazható, ha a súlyos szakmai kötelezettségszegés miatt a gazdasági szereplő „tisztességessége kérdésessé vált”.

A kötelezettségszegés bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, így a módosítás egyértelművé teszi, hogy bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.

Az ajánlatkérő a gazdasági szereplő megbízhatóságának megkérdőjelezéséhez figyelembe vette, hogy a Kormányhivatal által megküldött dokumentumok alapján a Hatóság több – időben elkülönülő - helyszíni szemle során is tett megállapításokat, továbbá dr. O.Z. a hatósági megkeresésnek nem minden esetben tett eleget, így ajánlatkérőnek alapos oka van a kizáró ok alkalmazására.

Megállapítható, hogy a Kbt. 64. § szerinti öntisztázásra az eljárás ezen szakaszában nincsen lehetőség.

A hatósági megállapítások dr. O.Z.-ra is vonatkoznak, aki nemcsak a Zoopet Nutrition Kft. ajánlattevő egyszemélyi tulajdonosa és ügyvezetője, de egyben olyan szakmai vezetője, aki a jelen közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő által benyújtott, a Kbt. 72. § szerinti indokolásban azon különleges körülmények között került megjelölésre, amelyek [a szakember esetében a speciális szaktudás és kapcsolati tőke] a megjelölt aránytalanul alacsony ár megfelelőségét támasztják alá. Ennek következtében az érintett személy az ajánlat olyan alapvető eleme, melynek megváltoztatása esetén a Kbt. 72. § szerinti indokolás alapján ajánlatkérő nem kerülne olyan helyzetbe, hogy az aránytalanul alacsony ár elfogadhatóságáról megfelelő döntést hozhasson, vagyis ezzel kapcsolatban Ajánlatkérőnek további intézkedések vizsgálatára nincsen lehetősége.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési

szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

A Zoopet Nutrition Korlátolt Felelősségű Társaság (2903 Komárom (Koppánymonostor), Újszállási Út 19.) ajánlattevő ajánlata az eljárás 2. részében a megköti kívánt szerződés tárgyára, illetve az alábbi előírásokra figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében, így az ajánlatkérő a Kbt. 72. § alapján az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kért írásban.

Ajánlattevő az indokolásában rezsióradíjat határozott meg, mely és a munkaidőráfordítás alapján vezette le az ajánlati árat.

Ajánlatkérő a kiegészítő indokoláskérésben kérte az indokolásban szereplő Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számításának levezetésének megadását, melyet ajánlattevő nem adott meg az indokolásban.

Ennek következtében az ajánlatkérő az előírása ellenére az indokolás alapján nem került abba a helyzetbe, hogy az ajánlati ár megalapozottságával kapcsolatban megfelelő döntést hozhasson.

A Fővárosi Törvényszék Kf.650.120/2014/8. számú ítéletében rámutatott, amennyiben ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és milyen információk megadását várja el, és ajánlattevő nem adja meg a kért információkat, ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges adatokat.

A fentiekre tekintettel a Zoopet Nutrition Kft. ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja és a (2) bekezdése alapján érvénytelen.”

Az 5. rész tekintetében az alábbiak szerint:

„Az ajánlati felhívás III.1.1. pontban foglalt előírás alapján az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki közbeszerzésekről szóló 2015. CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 62. § (1)-(2) bekezdésében és a 63. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok hatálya alatt áll.

A Kbt. 63.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki vonatkozásában az ajánlatkérő megfelelően bizonyítani tudja, hogy az elmúlt három évben jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségét súlyosan megszegte vagy jogszabályban meghatározott szakmai szervezet által lefektetett szakmai etikai szabályokat súlyosan megsértő cselekedetet követett el, és az ajánlatkérő megítélése szerint a kizárás alapjául szolgáló cselekmény miatt a szerződés teljesítése vonatkozásában a megbízhatósága alapos okkal megkérdőjelezhető;

Ajánlatkérő egyrészt az ajánlattételi felhívásban és a szerződésben is előírta azon elvárását, hogy élő takarmány esetén azok homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes egyedek kell legyenek, illetve a takarmányállatok tartása valamennyi természetvédelmi, állatvédelmi és állategészségügyi előírásnak megfelelő kell legyen. Másrészt, az állatkert a természet- és állatvédelmet szolgálja, az ismeretterjesztést, oktatást és nevelést az ott élő állatok folyamatos és szakszerű bemutatásával és tájékoztatással biztosítja.

Az állatkertek működését szigorú törvényi előírások szabályozzák. Az itt tartott fajok jelentős része a természetben veszélyeztetettnek számít, amely a Washingtoni Egyezmény (CITES) hatálya alá tartozik. Mindezek következtében a takarmányok beszerzése során is fokozott körültekintéssel szükséges eljárnia, nem fizethet díjat az állatvédelmi szabályokat megsértő jogi vagy természetes személyeknek.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának dr. O.Z.-nal és a Zoopet Nutrition Kft-vel kapcsolatban

adott tájékoztatása alapján egyrészt az állatok védelméről szóló 1998. évi XXVIII. törvény alapján állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte a Zoopet Nutrition Kft. tulajdonosát és ügyvezetőjét dr. O.Z.-t, másrészt dr. O.Z. telephelyeit helyszíni ellenőrzés során további szabálytalanságokat is talált. A megjelölt telephelyek közül a Budapest, M. u. a társaság cégkivonata alapján a Zoopet Nutrition Kft. telephelye is.

A szakmai kötelezettségszegés tartalma az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában alakult ki. A Forposta és ABC Direct Contact ügy (C-465/11.) kapcsán rögzítette, hogy milyen magatartás tartozik a súlyos szakmai kötelezettségszegés körébe. „A »szakmai kötelezettségszegés« fogalma minden olyan felróható magatartásra vonatkozik, amely befolyásolhatja a szóban forgó gazdasági szereplő szakmai hitelességét, és nem csupán a szűkebb értelemben vett, az e gazdasági szereplő szakmájával kapcsolatos etikai szabályok azon megsértéseire, amelyeket az e szakmával kapcsolatos ügyekben eljáró fegyelmi szerv vagy jogerős bírósági határozat állapít meg.” (C-465/11. 27-28.)

A 2014/24/EU irányelv is egyértelművé teszi, hogy ez a kizáró ok akkor alkalmazható, ha a súlyos szakmai kötelezettségszegés miatt a gazdasági szereplő „tiszteességessége kérdésessé vált”.

A kötelezettségszegés bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, így a módosítás egyértelművé teszi, hogy bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.

Az ajánlatkérő a gazdasági szereplő megbízhatóságának megkérdőjelezéséhez figyelembe vette, hogy a Kormányhivatal által megküldött dokumentumok alapján a Hatóság több – időben elkülönülő - helyszíni szemle során is tett megállapításokat, továbbá dr. O.Z. a hatósági megkeresésnek nem minden esetben tett eleget, így ajánlatkérőnek alapos oka van a kizáró ok alkalmazására.

Megállapítható, hogy a Kbt. 64. § szerinti öntisztázásra az eljárás ezen szakaszában nincsen lehetőség.

A hatósági megállapítások dr. O.Z.-ra is vonatkoznak, aki nemcsak a Zoopet Nutrition Kft. ajánlattevő egyszemélyi tulajdonosa és ügyvezetője, de egyben olyan szakmai vezetője, aki a jelen közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő által benyújtott, a Kbt. 72. § szerinti indokolásban azon különleges körülmények között került megjelölésre, amelyek [a szakember esetében a speciális szaktudás és kapcsolati tőke] a megjelölt aránytalanul alacsony ár megfelelőségét támasztják alá. Ennek következtében az érintett személy az ajánlat olyan alapvető eleme, melynek megváltoztatása esetén a Kbt. 72. § szerinti indokolás alapján ajánlatkérő nem kerülne olyan helyzetbe, hogy az aránytalanul alacsony ár elfogadhatóságáról megfelelő döntést hozhasson, vagyis ezzel kapcsolatban Ajánlatkérőnek további intézkedések vizsgálatára nincsen lehetősége.

A fentiekre tekintettel a Zoopet Nutrition Kft. ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján érvénytelen.”

12. Az ajánlatkérő 2023. december 11. napján küldte meg az ajánlattevők részére az összegezt az ajánlatok elbírálásáról, mely szerint a közbeszerzési eljárás 2. és 5. rész tekintetében a kérelmező ajánlata érvénytelen lett, az érvénytelenné nyilvánításról szóló tájékoztatóban foglaltakkal azonos indokolás alapján.

13. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be 2023. december 11. napján ajánlata érvénytelensége kapcsán a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében.

„A 2023.12.08-án kelt, a Zoopet Nutrition Kft. ajánlatát érvénytelenítő dokumentum hiányos, illetve téves állításokon alapszik, amelyek a mellékletekben kerültek kifejtésre. Ugyanis nem létezik olyan jogerős, végrehajtható határozat a Pest Megyei Kormányhivatal részéről, amely Természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezné dr. O.Z.-t. Erről a Fővárosi Törvényszék

jogerős ítélete is szavatol. Nincs olyan fennálló ok, amely a Zoopet Nutrition Kft. megbízhatóságát megkérdőjelezhetné. A kizáró okok között említett, hiányolt kalkuláció pedig megtalálható a feltöltött táblázatunkban.”

A kérelmező kérelmében rögzítette az ajánlatának érvénytelenné nyilvánításával kapcsolatos álláspontját, mely a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része esetében is irányadó, az 5. rész esetében a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenségre vonatkozó rész nélkül:

- Ajánlatkérő nem lehet képes olyan dolgok „megfelelő bizonyítására”, amelyek valótlanok. Az pedig, hogy a kérelmező vagy akár a cég alapítója a kizárás alapjául szolgáló cselekményt követett volna el, nem igaz. Nincs olyan jogerős végrehajtható határozat, amely állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezné dr. O.Z. ügyvezetőt.

- A kérelmező az elvárásoknak mindenben megfelelő ajánlattal állt elő, vállalva még az ajánlati kiírásban szerepelő azon rendkívül szokatlan és módfelett kivételes (érthetetlen módon kizárólag a rágcsáló beszállítókra vonatkozó) kitételt is, amely az állattartó telephelyeinek az ajánlatkérő általi bejelentés nélküli folyamatos látogathatóságát is magába foglalja.

- Évek óta szállít a kérelmező takarmányállatokat a Fővárosi Állat- és Növénykertnek és soha nem merült fel probléma az ajánlatkérő részéről.

- A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának tájékoztatása kapcsán a kérelmező felhívta az ajánlatkérő figyelmét, hogy a kiindulási információ erősen hiányos, ezért téves következtetésekre adtak okot.

-A hatóság tájékoztatásával ellentétben nem létezik olyan jogerős, végrehajtható határozat, amely állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezné dr. O. Z.-t.

-dr. O.Z. a közelmúltban kézhez kapott egy jogsértő határozatot állatvédelmi bírság megfizetésére vonatkozólag egy olyan több éves ügy kapcsán, amelyben a Fővárosi Törvényszék már egyszer jogerős ítéletet hozott (és amelyben elmarasztalta a kormányhivatalt, törölve annak határozatait, lezárva az ügyeket). A kérdéses határozat haladéktalanul megtámadásra került a Fővárosi Törvényszéknél, amely szerv azonnali jogvédelemi eljárást indított a határozattal szemben. A kérelmező szerint egy ilyen egyértelműen téves, végrehajthatatlan, jogvédelemmel ellátott határozat semmilyen hivatkozási alapot nem szolgáltathat egy közbeszerzési pályázat vonatkozásában.

-Végrehajtható határozat hiányában nincs olyan alapos ok, amely szakmai kötelezettségzegést alátámaszthatna vagy bizonyíthatna. Az ügyfél és kormányhivatal közötti folyamatban lévő ügy nem lehet alkalmas határozott véleményformálásra sem pedig bizonyításra. A kérdéses kormányhivatal dr. O.Z.-val jelenleg is perben áll.

-Amennyiben valamely oknál nem kerül visszavonásra a kizáró határozat, ezúton kérem tisztelettel annak megjelölését az Ajánlatkérőtől, hogy a fenti információkat, mely szerint a kérdéses határozat bírósági megtámadásra és azonnali jogvédelem hatálya alá került, míg a korábbi ügyeket pedig a Fővárosi Törvényszék jogerősen el is törölte, a Pest Megyei Kormányhivatal hallgatta-e el az ajánlatkérőtől, vagy az ajánlatkérő nem tekintette fontosnak ezeket az információkat.

- A helyszíni ellenőrzések során a kormányhivatal által talált állítólagos szabálytalanságokkal összefüggésben a Fővárosi Törvényszék már jogerős ítéletet hozott (amely csatolásra került jelen dokumentáció mellékleteként), amelyben a törvényszék törölte a kormányhivatal határozatait és a perköltség megfizetésére kötelezte a kormányhivatalt.

Kiemelnénk a Res iudicata pro veritate accipitur elvét.

- A pontosság kedvéért, a Bp., M. u. címen egy telephely is működött, de a kérdéses társasházi ingatlan nem áll sem a Zoopet Nutrition Kft. tulajdonában sem annak kizárólagos használatában. A cég a kérdéses címen nem is végez már tevékenységet, így a Cég a Pest Vármegyei Kormányhivatallal már nincs direkt kapcsolatban.

- Az Érdi Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya rendszeresen végzett ellenőrzéseket a telephelyen, amely ellenőrzéseken nem merült fel állatvédelmi probléma. A legutolsó ilyen ellenőrzésre 2023 novemberében került sor. Ha évekkorábban fel is merült valamely helyszíni észrevétel, az haladéktalanul rendezésre került. A kérelmező maximálisan elkötelezett az állatjóléti, állategészségügyi, állatvédelmi szabályok betartása mellett és mindenben együttműködik a kérdéses hivatallal.

- Az ajánlatkérő által említett Forposta és ABC Direct Contact (C-465/11.) eset nem valósul meg az ügyben, szakmai hitelességet negatívan befolyásoló tényező nem merül fel a kérelmező oldaláról. A Zoopet Nutrition Kft. évek óta folyamatos beszállítója több más állatkert mellett a Fővárosi Állat- és Növénykertnek is. Sem a szállítások idejével, sem a leszállított termékek mennyiségével vagy minőségével kapcsolatban nem merült fel probléma, ahogy kizáró okok sem merültek fel soha.

- A kérelmező szerint amennyiben egy bizonyítás valótlanságokon és hiányos információkon alapul, semmilyen körülmények között sem tekinthető „megfelelőnek”. Szó nincs súlyos szakmai kötelezettségzegésről a kérelmező részéről, a szakma szabályai szerint jár el a kérelmező a hatályos rendeletek és állatjóléti elvek maximális tiszteltben tartásával.

- A hatósági megkereséseknek eleget nem tevő ügyfélről, mintegy fél évvel ezelőtt először szóban tájékoztatták a Pest Megyei Kormányhivatal képviselői dr. O.Z.-t. Ennek során számon kérték, hogy egyes, a hatóság által állítólag korábban ügyfélkapu felületen keresztül elküldött levelekre nem adott választ. A hatósági ügyintézők egyben ígéretet tettek arra, hogy az állítólagos megválaszolatlan leveleket (az ügyfél a kérdéses időszakban értesítést sem kapott új üzenetekről, nem is vett át ilyesmiket) ismételten eljuttatják számára. Erre mind a mai napig sem került sor. Mindezt ügyfélkapun keresztül is jelezte a hivatal számára dr. O.Z. az ügyintézőjén keresztül, ismételten kérve ezek eljuttatását. Azonban a kérdéses hivatal soha nem adott választ a megkeresésekre, így sajnos minden erőfeszítés ellenére sem sikerült eleget tennie a válaszádnak. Ezen eset is kiválóan példázza a kormányhivatal és a szervezettel egyébként perben álló dr. O.Z. viszonyát.

Mindez a hivatali hozzáállás nem lehet a Zoopet Nutrition Kft. megbízhatóságát megkérdőjelező ok.

- A hatósági megállapítások kizárólag dr. O.Z.-ra vonatkozhatnak.

- A kérelmező tudomása szerint sehol nem szerepel dr. O.Z. a Zoopet Nutrition Kft. szakmai vezetőjeként. A kérelmező cég több munkavállalót is foglalkoztat annak érdekében, hogy a felhalmozott szaktudás megkérdőjelezhetetlen és „up to date” legyen, valamint annak érdekében, hogy valamennyi állatvédelmi, állategészségügyi és állatjóléti jogszabálynak, előírásnak megfeleljen. Célja olyan minőségű termékek előállítás, amelyek a világ minden táján megállják a helyüket. Az ügyvezető, amennyire ideje engedi állategészségügyi feladatokat is ellát a cég képviselete mellett, de nem ő a cég alkalmazásában álló egyetlen állatorvos. Dr. O.Z. világviszonylatban is az elsők között ismerte fel a „laborállatként” valamint a „takarmányállatként” tartott rágeszálók igényeinek, valamint az ezekkel szemben támasztott igényeknek a különbözőségeit. Kidolgozta azokat az alapelveket, amelyek a cég működésének alapjául szolgáltak és amelyek gyakorlatba való alkalmazását a munkatársak sora végezte és tökéletesítette. Ezek között számos állatvédelmi és állatjóléti intézkedés is szerepel, mint pl. a daganatképződésre hajlamos laborállat tenyésztésének használatának tilalma már a saját egér-törzsek nemesítésének kezdeti szakaszában is.

- Az aránytalanul alacsony ár tekintetében a kérelmező a kérdéses kalkulációt az összes többi hiánypótlási kérelemmel együtt az EKR rendszerébe feltöltötte, táblázatos formában ajánlatkérő számára eljuttatta.

Amennyiben a kalkuláció bármely része értelmezésre szorul vagy problémát jelent a fájl megnyitása, szívesen állunk ebben ajánlatkérő rendelkezésére. Azon információ viszont téves,

hogy ezt a kérelmező ne juttatta volna el időben és megfelelően ajánlatkérő részére a kért válaszokat.

- A fentieknek megfelelően ajánlatkérő hiányos, pontatlan és több esetben bizonyítottan téves információkat használt fel az ajánlatot érvénytelenítő döntése alapjául, így kéri a kérelmező annak visszavonását.

Mellékelte előzetes vitarendezési kérelméhez a Fővárosi Törvényszék 113.K.701.751/2022/19. számú ítéletét és a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály PE/06/KTF/00582-27/2023. számú határozatának felülvizsgálata iránt dr. O.Z. által benyújtott kereseti kérelmet.

14. A kérelmező 2023. december 12. napján előzetes vitarendezési kérelmét kiegészítette az alábbiakkal:

„A Közbeszerzési törvény, ill. az ahhoz fűzött miniszteri indokolás szerint valóban nem kell feltétlenül jogerős bírósági ítélet, vagy határozat.

Azonban a Kbt. 63.§ (1) bek-hez fűzött miniszteri indokolás szerint:

„Az ajánlatkérő mérlegelési joga nem lehet korlátlan, így a szövegben kimondásra kerül, hogy az ajánlatkérőnek alapos oka kell, hogy legyen a gazdasági szereplő megbízhatóságának megkérdőjelezéséhez az elvégzendő munka vagy az áruk leszállítása tekintetében. A köteleességszegés bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, így a módosítás egyértelművé teszi, hogy bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.

Ezzel szemben a Fővárosi Törvényszék valamennyi Kormányhivatali határozatot jogszabálysértésre hivatkozva megsemmisítette, tehát a köteleességszegés nem hogy nem nyert bizonyítást bármilyen módon, hanem ellenkezőleg, jogerős ítélet mondja ki, hogy dr. O.Z. nem követett el jogszabálysértést, és a Kormányhivatal eljárása jogsértő és szakszerűtlen volt. Ezt követően az ítélt dolgot - res iudicata - semmibe véve indított ismételt eljárást, és hozott határozatot a Pest Vármegyei Kormányhivatal, amely első határozatukat a kereseti kérelmem benyújtását követően saját hatáskörben visszavontak. A Pest Vármegyei Kormányhivatal tehát ezzel elismerte, hogy ismételten jogszabályellenes határozatot hozott. A feltárt tények alapján az nyert bizonyítást egyértelműen, hogy semmilyen a Kbt. 62-63§.-ban írt kizárási ok nem áll fenn az ajánlattevővel szemben.

Továbbá meg kívánjuk jegyezni, hogy a Kormányhivatal által kezdeményezett eljárás - amely egyébként állításuk szerint veszélyes állatok tartását sérelmezi alaptalanul - nem áll összefüggésben azzal, hogy az ajánlattevő az élő takarmány előállítását és leszállítását nem tudná megfelelően biztosítani.

Mindezek alapján kérem a döntésük felülbírálatát, és az ajánlattevő ajánlattételének az elbírálását.”

15. Az ajánlatkérő 2023. december 14. napján az előzetes vitarendezési kérelmet elutasította a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében.

Az ajánlatkérő válaszában az alábbiakat rögzítette, mely az 5. rész tekintetében a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenségre vonatkozó rész nélkül irányadó:

„Ajánlatkérő megvizsgálta a Kérelmező által a jogsértés alátámasztására benyújtott dokumentumokat, melyekkel kapcsolatban az alábbiakat állapította meg:

1. A Fővárosi Törvényszék 113.K.701.751/2022/19. számú ügyben hozott ítélete:

A Fővárosi Törvényszék 113.K.701.751/2022/19. számú ügyben hozott ítélete egyrészt az alperes [Pest Vármegyei Kormányhivatal] 2021. november 10-én kelt PE-06/KTF/33161-7/2021. ügyiratszámú határozatának, valamint 2022. január 4-én kelt PE-06/KTF/00241-1/2022., 2022. március 22-én kelt, PE-06/KTF/00241-8/2022., 2022. május 3-án kelt PE-

06/KTF/00241-16/2022. ügyiratszámú kijavító határozatainak a megsemmisítésére vonatkozik, másrészt az ítélet alapját eljárási hibák és nem anyagi jogi jogsértés képezik.

A fentiekől eltérően ajánlatkérő a kizáró ok megállapítását a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023.06.20-i, PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozatra alapította.

2. Kereseti kérelem a PE/06/KTF/00582-27/2023. számú határozat felülvizsgálata iránt

Az érvénytelenítésben megjelölt kizáró ok alkalmazásához, Kérelmező által sem vitatott, hogy nem szükséges jogerős bírósági ítélet vagy határozat.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023.12.05-i tájékoztatása alapján a 2023.06.05. napi ismételt helyszíni ellenőrzés a Budapest, M. u. telephelyen további szabálytalanságokat talált, vagyis a Hatóság tájékoztatása alapján a határozati tényállás nem teljesen megegyező a korábbi határozatokban foglaltakkal, ezáltal a hivatkozott törvényszéki ítélet nem teljes mértékben irányadó.

3. indokolás, kizárás-egerek.pdf

Egyrészt a 2014/24/EU irányelv is egyértelművé teszi, hogy ez a kizáró ok akkor alkalmazható, ha a súlyos szakmai kötelességszegés miatt a gazdasági szereplő „tisztességessége kérdésessé vált”. A kötelességszegés bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, így a módosítás egyértelművé teszi, hogy bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.

Másrészt a szakmai kötelezettségszegésnek az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában kialakult tartalma alapján a beszerzés tárgyát közvetetten érintő körülmények is figyelembeveendőek.

Jelen esetben ilyen szakmai körülménynek minősülnek az állattartáshoz kapcsolódó szabálytalanságok. A Fővárosi Állat- és Növénykert szakmai tevékenységeinek egy része ráadásul pont az ilyen jellegű kötelességszegésekből eredő feladatok megfelelő ellátására irányul. Mindezek következtében fokozott körültekintéssel szükséges eljárnia, nem fizethet díjat az állatvédelmi szabályokat megsértő jogi vagy természetes személyeknek.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának határozatai ajánlatkérő számára irányadóak, figyelemmel arra is, hogy a Természetvédelmi Hatóság ajánlatkérő szakmai felügyeleti szerve.

Dr. O.Z. személye az ajánlattal kapcsolatban ajánlatkérő álláspontja szerint azért nem megkerülhető, mert a Kérelmezőnek az ajánlathoz benyújtott árindoklásában (rezsióradíj munkalap) a további indokok között egyedül a cég ügyvezetője (további munkatársak, vagy azokkal kapcsolatos releváns információ nem) kerül megemlítésre, mint a megajánlott ár megfelelőségét alátámasztó indok; illetve a kérelemben is dr. O.Z. került említésre, mint aki kidolgozta azokat az alapelveket, amelyek a cég működésének alapjául szolgáltak.

Ajánlatkérő a kiegészítő indokolás kérsben kérte az indokolásban szereplő Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számításának levezetésének megadását, mely ajánlattevő kérelmező jelen kérelemben tett állítása ellenére sem található meg az indokolásban.”

A jogorvoslati kérelem és kérelmező észrevételei

16. A kérelmező 2023. december 27. napján nyújtott be jogorvoslati kérelmet az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása kapcsán a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része vonatkozásában.

A kérelmező jogorvoslati kérelmében kérte jogsértés megállapítását és az ajánlata érvénytelenné nyilvánításáról szóló ajánlatkérői tájékoztatás és döntés megsemmisítését, valamint az ajánlatkérő kötelezését az igazgatási szolgáltatási díj és a jogorvoslati eljárás költségeinek megfizetésére. Ügyvédi munkadíj igényként 100.000.-Ft-ot jelölt meg, melynek alátámasztásául megbízási szerződést csatolt.

A kérelmező a jogsértésekről való tudomásszerzés időpontjaként mindkét rész esetében a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontjára figyelemmel az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői álláspont megküldésének napját, 2023. december 14. napját jelölte meg.

A kérelmező a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében 200.000.-Ft, az 5. része tekintetében 325.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

17. A kérelmező megsértett jogszabályi rendelkezésként a Kbt. 62. § (1) bekezdését, a 63. § (1) bekezdését, a 69. § (1)-(4) bekezdését, továbbá a 2. § (1)-(2)-(3) bekezdését jelölte meg. Előadta, hogy az ajánlatkérő olyan indoklással zárta ki a közbeszerzési eljárás 2. és 5. részében, melyre a hivatkozott jogszabályhelyek nem adnak lehetőséget. Dr. O.Z. (aki a kérelmező ügyvezetője és akire vonatkozó információkat az ajánlatkérő összefoglalja a kérelmező céggel) a Pest Vármegyei Kormányhivataltól jogvesztő határidőn túl, törvénysértő módon bírságot kapott egy két évvel korábbi, bíróság által már elbírált ügyben. Ezen bírságot dr. O.Z. a Fővárosi Törvényszéken jogi úton megtámadta. Az ajánlatkérő ugyanakkor ebből olyan következtetéseket vont le, melyek szerint a kérelmező, aki immáron 3 éve folyamatos, pontos takarmánybeszállítója az ajánlatkérőnek, szállítási megbízhatóságában kételkedhet. A kérelmező szerint a hivatkozott jogszabályhelyek nem adnak lehetőséget ilyen elvont következtetésekre és erre alapozott kizárásra.

A Fővárosi Törvényszék korábban valamennyi Kormányhivatali határozatot jogszabálysértésre hivatkozva megsemmisítette, tehát a kötelelességesség nem hogy nem nyert bizonyítást bármilyen módon, hanem ellenkezőleg, jogerős ítélet mondja ki, hogy nem követett el jogszabálysértést dr. O.Z., és a Kormányhivatal eljárása jogsértő és szakszerűtlen volt.

Ezt követően az ítélt dolgot - res iudicata - semmibe véve indított ismételt eljárást, és hozott határozatot a Pest Vármegyei Kormányhivatal, amely határozatot a kereseti kérelem benyújtását követően saját hatáskörben visszavonták. A Pest Vármegyei Kormányhivatal ezzel elismerte, hogy ismételten jogszabályellenes határozatot hozott. A feltárt tények alapján az nyert bizonyítást egyértelműen, hogy semmilyen a Kbt. 62-63. §-ban írt kizárási ok nem áll fenn a kérelmezővel szemben.

A kérelmező előadta, hogy a Kormányhivatal által kezdeményezett eljárás - amely veszélyes állatok tartását sérelmezi alaptalanul - nem áll összefüggésben azzal, hogy a kérelmező az élő takarmány előállítását és leszállítását ne tudná megfelelően biztosítani.

A kérelmező hivatkozott a Kbt. 63. § (1) bekezdéshez fűzött miniszteri indoklásra, mely szerint: „Az ajánlatkérő mérlegelési joga nem lehet korlátlan, így a szövegben kimondásra kerül, hogy az ajánlatkérőnek alapos oka kell, hogy legyen a gazdasági szereplő megbízhatóságának megkérdőjelezéséhez az elvégzendő munka vagy az áruk leszállítása tekintetében. A kötelelességesség bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, így a módosítás egyértelművé teszi, hogy bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.”

A kérelmező szerint a Kbt. 2. § (1), (2), (3) bekezdései sem kerültek az ajánlatkérő által betartásra, mert az ajánlattevők közül kizárólag a kérelmező és annak tagjai kerültek az ajánlatkérő által a kormányhivatalok útján leinformálásra.

18. A kérelemhez csatolta a 2023. február 27. napján kelt 113.K.701.751/2022/19. számú Fővárosi Törvényszék ítéletét, melyben a Pest Vármegyei Kormányhivatal veszélyes állatok elkobzása ügyében 2021. november 10-én hozott PE-06/KTF/33161-7/2021. számú határozatát, valamint PE-06/KTF/00241-1/2022., PE-06/KTF/00241-8/2022., PE-06/KTF/00241-16/2022. számú kijavító határozatait megsemmisítette. Új eljárás lefolytatására történő kötelezést nem rendelt el.

19. A kérelmező észrevételében hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Törvényszék 113.K.701.751/2022/19. számú ítéletében – az ajánlatkérő által tett észrevétellel szemben - nem a Kormányhivatal eljárási hibái miatt semmisítette meg a támadott határozatokat. A csatolt ítélet szerint a Törvényszéknek abban kellett állást foglalnia, hogy a Kormányhivatal követett-e el jogszabálysértést. A Kormányhivatal jogsértése többek között abban is megállapítást nyert, hogy nem rendelt ki szakértőt annak ellenére, hogy megfelelő szakértelemmel nem rendelkezett annak eldöntéséhez, hogy a lefoglalt állatok milyen fajba tartoznak, azaz az eljárás alá vont személy megsértett-e bármilyen jogszabályi előírást, tartott-e veszélyes állatokat.

A Kormányhivatal tehát anyagi jogi és eljárás jogi előírásokat is megszegett, amelynek az lett az eredménye, hogy nem tisztázható egyedi azonosítás és hozzá tartozó leírás alapján, hogy milyen állatfajú egyedeket foglaltak le.

Ezen ítéleti rendelkezés alapján olyan megállapításra jutni, hogy a kérelmező törvényes képviselője jogszabályt szegett volna, nyilvánvalóan téves. Ilyen alapon bárkivel szemben kezdeményezhető eljárás, amelynek eredményétől függetlenül alapja lehet egy közbeszerzési eljárásból történő kizárásnak.

A Fővárosi Törvényszék hivatkozott ítéletében megállapította, hogy a Kormányhivatal nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének, így nem tisztázta, hogy milyen egyedeket foglalt le.

20. A kérelmező előadta, hogy az Európai Unió Bíróságának ítéletei mellett a 2014/24/EU irányelv is egyértelművé teszi, hogy tárgyban kizáró ok akkor alkalmazható, ha a súlyos szakmai kötelességszegés miatt a gazdasági szereplő „tisztességessége kérdésessé vált”.

Az ajánlatkérő mérlegelési joga nem lehet korlátlan, így a szövegben kimondásra kerül, hogy az ajánlatkérőnek alapos oka kell, hogy legyen a gazdasági szereplő megbízhatóságának megkérdőjelezéséhez az elvégzendő munka vagy az áruk leszállítása tekintetében a jogszabály miniszteri indokolása szerint.

A joggyakorlat szerint ezen megbízhatóság megkérdőjelezéséhez ugyan nem szükséges pl. jogerős ítélet megléte, a jelen esetben azonban éppen ellenkezőleg olyan jogerős ítélet áll rendelkezésre, amely kimondja, hogy a kérelmező törvényes képviselője nem követett el súlyos szakmai kötelességszegést. Amennyiben ezen ítélet ellenére akként értelmeznénk, hogy megállapítható súlyos szakmai kötelességszegés léte, akkor a magyar bíróság jogerős ítéletét vennénk semmibe.

21. A kérelmező rögzítette, hogy a Kormányhivatal PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozattal szemben a kérelmező ügyvezetője, dr. O.Z. szintén kereseti kérelmet nyújtott be, amelyet követően „észlelte” a hatóság, hogy a határozata minden jogalapot nélkülöz, jogerős ítélettel „megy szembe”, így azt visszavonta.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján kelt PE-06/KTF/00582-25/2023. számú határozatában rögzítésre került, hogy a „Dr. O.Z. részére a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály által, PE-06/KTF/00582-15/2023. számon kiadott határozatot visszavonom.” A kérelmező benyújtotta ezen visszavonó határozatot. Megjegyezte, hogy a hivatal a jogerős ítélet birtokában ugyanazon tényállás mellett bírságot - amelyről tájékoztatta az ajánlatkérőt a közbeszerzési eljárás keretében - majd az érintett személy kereseti kérelme nyomán észlelte, hogy ebben az ügyben a bíróság már döntött, és nincsen jogalapja az eljárásának. A Kormányhivatal maga vonta vissza a határozatát, amelyet az állattartás szabálytalanságára hivatkozva hozott.

22. A kérelmező a fentiek alapján rögzítette, hogy az ügyvezetőjével szemben tehát semmilyen szakmai köteleességszegés nem lett megállapítva, mivel azt nem követett el. Kérdés, hogy ezen körülményről tudott-e, ha nem, miért nem, az ajánlatkérő a 2023. december 8. napján kelt a kérelmezői ajánlat érvénytelenségének megállapításakor.

A kérelmező ügyvezetőjével szemben minden eljárás alaptalannak bizonyult, és így - jogerős ítélet birtokában - nem hivatkozhat jogszerűen az ajánlatkérő a kérelmező ügyvezetőjével kapcsolatban felmerült aggályokra. Amennyiben ez helyes eljárás lenne, abban az esetben a jogállamban, ill. a független magyar bíróságba vetett bizalom csorbulna.

23. A kérelmező rögzítette azt is, hogy időközben a Nemzeti Nyomozó Iroda is megszüntette az eljárást arra hivatkozva, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése. Az erre vonatkozó határozatot csatolta a kérelmező.

A Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda 29022/582/2021. bü. számon 2024. február 14. napján kelt határozat rögzítette, hogy „a természetkárosítás büntetvényének megalapozott gyanúja miatt dr. O.Z. személlyel szemben folytatott eljárást - mivel a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése - megszüntetem.”

Csatolásra került dr. O.Z. 2023. október 13. napján kelt kereseti kérelme a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási és Bányafelügyeleti Főosztály PE/06/KTF/00582-27/2023. számú határozat felülvizsgálata iránt és azonnali jogvédelem iránti kérelme.

24. A kérelmező megjegyezte, hogy az érvénytelenség megállapítása körében nem tesz említést arról az ajánlatkérő, hogy a kérelmező teljesítésével kapcsolatban a korábbi években felmerült-e bármilyen szakmai kifogás, így a kérelmező megbízhatósága megkérdőjeleződött-e az elvégzendő munka vagy az áruk leszállítása tekintetében. Ilyen körülmény nem állt fenn.

Amennyiben megállapítást nyert volna a kérelmező ügyvezetőjével kapcsolatban, hogy veszélyes állatokat tart, azt sem adott volna alapos okot arra, hogy a takarmányok és tápok szállítása (azaz a szerződés teljesítése) tekintetében a megbízhatóságához alapos kétség merüljön fel. Ahogyan arra az ajánlatkérő helyesen hivatkozott, a kizáráshoz súlyos szakmai köteleességszegés szükséges, amelyet a gazdasági szereplő szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul követ el. Ilyen körülmény a kérelmezővel, ill. az ügyvezetővel szemben nem áll fenn bizonyítottan (hiszen a bírósági eljárásban bizonyítást folytattak le).

25. A kérelmező a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében az aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenné nyilvánítás kapcsán előadta, hogy a kérelmező eleget tett a Kbt. 72. § (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének, így az ajánlatkérő ezen kötelezettség megszegésével kapcsolatos okfejtése megalapozatlan. Előadta, hogy a kiegészítő indokolásban benyújtott táblázatban levezeti, hogy a Munkaidő ráfordítás Perc/egyed értékek a nevelési idő mely tételeiből, miként állnak össze. Tévedés, hogy a kiegészítő indokoláskérés ezen részére a kérelmező nem válaszolt volna.

A kérelmező észrevételében szövegesen ismertette a közbeszerzési eljárás során táblázatos formában benyújtott indoklást: A szopós patkányok szilárd táplálékot nem fogyasztanak, ilyen méretben történő értékesítésükre átlagosan 7 napos korban kerülne sor, amennyiben az ajánlatkérő ebből a méretből szeretne vásárolni (az elmúlt 3 évnnyi beszállítói időszak alatt erre egyszer sem volt példa). A kérelmező által tenyésztett patkányoknál az átlagos (felnevelt) alomméret 15 utódból áll, így minden esetben ennyivel számolt a költségek egy egyedre történő viszonyításakor. Az életük első 7 napjában az egyedekre konkrét munkaidő ráfordítás

nem esik, ez egy sérülékeny időszak, amikor is egyáltalán nem háborgatja a kicsiket. A felnőtt, már vemhes tenyészállat elkülönítésére, önetetőjének takarmánnyal való feltöltésére, friss alommal és vízzel való ellátására a fialást megelőzően kerül sor. Erre a munkafolyamatra cégünknel egy ~10 perc/nőstény, vagyis utódra átszámolva 0,67 perc/utód munkaidő átalány vonatkozik, mely költségvetési oldalról felmerül az utódok oldalán is, de munkaszervezési szempontból még a tenyészállat ellátási tevékenységhez tartozik.

Az első 7 napos időszakot követő 14 napos fázis végére érik el az 55 grammos átlagos testtömeget a kispatkányok, amikor is választásra és választási patkány néven szükség esetén értékesítésre kerülnek. Ebben a 14 napos időszakban 2 alkalommal történik az önetetők utántöltése, 1 alkalommal pedig az állatok almozása. Ezen időszakban már az állatok egyedenkénti alapos ellenőrzésére és az itatórendszer terv szerinti ellenőrzésére is sor kerül.

A táblázatban az etetés, ellenőrzés, takarmánykiosztás, almozás idejének átlagos alomméret melletti adatai kerültek megadásra, amelyek összesítésre és leosztásra kerültek a 15-ös átlagos alomszám 1-1 egyedére. Így adódik az előzőleg beadott árképzési táblázatban is szereplő 1,54 perc/egyed átlag érték, amelynek munkaidő költsége a korábbi indokolásban foglaltak tartalmának megfelelően az alomanyag költsége, a takarmány költsége, annak szállítási költsége, az anyaállat szoptatási időszakban esedékes takarmányfelvétel növekményének extra költsége, valamint az értékesítéshez kötődő csomagolási, csomagolóanyag, szállítóláda amortizáció stb. költségek együttesével szilárdan alátámasztja az ajánlati ár megalapozottságát.

Nem felel meg tehát a valóságnak az ajánlatkérő azon hivatkozása, miszerint a kérelmező bármilyen mulasztást követett volna el.

A kérelmező megjegyezte még, hogy az ajánlatkérő részéről meglepő az alacsony ajánlati árra vonatkozó magyarázat kérése, mivel a beszállítói szerződésekben minden esetben kötbér terhe melletti kötelezettségvállalás szerepel arra vonatkozólag, hogy a beszállító az ajánlati árakon, a kért minőségben és mennyiségben garantálja a szállítást. Az elmúlt 3 évben az ajánlatkérő egér és patkány beszállítójaként a kérelmező soha nem követett el kötelezettségszegést, a vállalatokat mindig pontosan teljesítette, minden egyes héten, időjárási viszonyoktól függetlenül pontosan leszállította valamennyi megrendelt tételt. Természetesen nem okoz problémát az általa megadott ajánlati árakon történő szállítása a jelen eljárásban említett tételeknek sem, amit az is alátámaszt, hogy több jelentős állatkerti partnere, így a Szegedi Vadaspark vagy a Budakeszi Vadaspark számára is azonos áron kínál, szállít kispatkányokat a kérelmező. A kérelmező szállítói megbízhatósága és az általa szállított termékek minősége vitán felül áll, amelyet a 7 további magyarországi állatkerti és vadasparki partnere is elismer.

26. A kérelmező későbbi észrevételéhez csatolt egy NÉBIH jegyzőkönyvet is, mely kapcsán előadta, hogy a felmerült higiéniai problémák az első ellenőrzést követően még 2021-ben azonnal teljes mértékben kijavításra kerültek, a NÉBIH részéről bírságolási eljárás nem merült fel sosem, sőt valamennyi jegyzőkönyv kizárta az állatkínzás lehetőségét is. A soron következő 3 NÉBIH ellenőrzés egyike sem talált problémát. Az utolsó 2023. november 17-i ismételt ellenőrzés jegyzőkönyvét csatolta a kérelmező, amelyben a hatóság a telephelyen tartott állatok viszonylatában mindent rendben talált (a kérelmező által vásárolt takarmányokon talált jelölési hiányosság nem felróható kérelmező számára).

A kérelmező a fentiek szerint csatolta a Pest Vármegyei Kormányhivatal Erdi Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály általkiállított HU-1023334/17/2023. számú 2023. november 17. napján kelt Hatósági Helyszíni Ellenőrzési Jegyzőkönyvet, mely rögzíti az ellenőrzés helyszínét: Bp. M. u., a helyszínen szarvasbéka, teknősök és díszhalak találhatók, az akváriumok tiszták, a ketrecek tiszták, az állatok méretének és számának megfelelő nagyságúak, a környezet, tartópolcok, folyosók takarítottsága kielégítő.

27. A kérelmező előadta továbbá, hogy a Kormányhivatal által több ízben említett, de ki nem fejtett, 2023. június 05-i helyszíni ellenőrzésen feltárt „további problémák” a hatóság regisztrációs aktivitásának hiányából adódtak. A helyszíni ellenőrzés ugyanis olyan egyedek ellenőrzésére irányult, amelyet dr. O.Z. már egy éve értékesített, azt jogszerűen bejelentette a hatóság irányába, aki azonban azt egy éven keresztül nem adminisztrálta le. Ezen ügyekben is a hatóság néhány munkanapon belül saját hatáskörben orvosolta az ügyet (természetesen bármilyen marasztalás nélkül).

28. A kérelmező szerint az ajánlatkérő abban is jogszerűtlenül járt el, hogy nem győződött meg arról, hogy a kizárás alapjául szolgáló határozat végleges lett-e, azzal szemben éltek-e jogorvoslattal, vagy azt tudomásul vette-e az eljárással érintett személy. A kérelmező hivatkozott a D.274/15/2009. számú döntőbizottsági határozatra, amely hasonló esetben mondta ki a kizárás jogszerűtlenségét. A jelen esetben a közbeszerzési eljárás alatt a kérelmező ügyvezetője már kereseti kérelmet nyújtott be a kizárás alapjául szolgáló közigazgatási ügyben, így a kizárás megalapozottsága kérdésében más, mint a jogerős ítélet nem lett volna elfogadható a kizárás jogosságának alátámasztásához. Ahogyan az mind a rendőrségi lezáró határozatban, mind pedig a bírósági ítéletben szerepel a lefoglalt állatok vonatkozásában nem állapítható meg a faji hovatartozásuk, így valamennyi eljárás megszüntetésre került. A kérelmező az Állatorvostudományi Egyetem Állatvédelmi Kódexének aláírója, magára nézve önkéntesen és kötelezően elfogadva annak passzusait.

29. A kérelmező észrevételében végül összegezve rögzítette, hogy minden közigazgatási határozatot az annak meghozatalakor feltárt tényállás, és az akkor hatályos jogszabályok alapján kell megítélni. Az ajánlatkérő döntését a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján kelt PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozatára alapította, így utólag, a bírálatkor nem ismert körülményre a jogorvoslati eljárás során jogalappal nem hivatkozhat. Ezen tények ugyanis nem képezték a bírálat során a tényállás részét, a jogorvoslati kérelem pedig a közbeszerzési eljárás során megállapított tényállás, és az annak alapján tett kizárás jogorvoslatára irányul.

30. A kérelmező továbbra is hangsúlyozta, hogy teljesítésével kapcsolatban megbízhatósága nem kérdőjelezhető meg. A szállítási megbízhatóságát az is mutatja, hogy több mint 100 alkalommal szállított eddig a Fővárosi Állat- és Növénykertbe rágcsálókat, amelyek során soha nem lépett fel szállítási késedelem vagy hibás/hiányos teljesítés. Nem érhető, hogy a Pest Vármegyei Kormányhivatal ajánlatkérő felé küldött tájékoztatásában miként hivatkozhat olyan határozatra, amit egy hónappal korábban már visszavont.

31. A kérelmező hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő a kérelmező megbízhatósága körében több eseti döntést hívott fel, amelyek azonban a jelen ügyben relevanciával nem bírhatnak az eltérő tényállás miatt.

A korábban hivatkozott D.274/15/2009. számú döntőbizottsági határozat szerint, ha az ajánlattevő ügyvezetője már kereseti kérelmet nyújtott be a kizárás alapjául szolgáló közigazgatási ügyben, akkor a kizárás megalapozottságának kérdésében más, mint a jogerős ítélet nem lett volna elfogadható a kizárás jogosságának alátámasztásához. Jelen esetben azonban a határozat a bírálat idején már visszavonásra került a hatóság részéről. Ha és amennyiben a kérelmező jogi hivatkozása lenne a helyes, akkor bárkit el lehet lehetetleníteni alaptalan eljárások kezdeményezésével. A természetvédelmi hatóság nem rendelkezett a

megfelelő szakmai tudással, ezt igazolja a Fővárosi Törvényszék többször hivatkozott 113.K.701.751/2022/19. számú ítélete, amely ítélte dolog.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján kelt PE-06/KTF/00582-27/2023. számú határozatában még mindig ugyanazon egyedek tartásával kapcsolatban szabott ki állatvédelmi bírságot, amellyel kapcsolatban jogerős ítélet kimondta, hogy a kérelmező ügyvezetője nem tartott. dr. O.Z. ezen határozattal szemben kereseti kérelmet nyújtott be. A kormányhivatal alaptalan eljárásai – eddig valamennyi az ügyben keletkezett határozata megsemmisítésre került, vagy visszavonásra – nem lehet alapos oka az ajánlattevő megbízhatóságának a megkérdőjelezésére. A kérelmezővel szemben soha nem is volt, ill. az ügyvezetőjével szemben pedig nincsen jogerős bírság megállapítva. Amely határozattal szemben van helye jogorvoslatnak, az nem jogerős.

Az ajánlatkérőnek minimum vizsgálnia kellett volna azt, hogy a döntések véglegessé váltak-e, vagy abban kezdeményeztek-e bírósági eljárást, és ha igen született-e az ügyben határozat.

Az ajánlatkérő megkeresésének időpontjában és korábban sem volt megállapítható, hogy súlyos szakmai kötelelességszegés történt volna, amely a kérelmező megbízhatóságát megkérdőjelezte volna.

A kérelmező rögzítette, hogy az ajánlati felhívás szerint a részvételi feltételek között az ajánlattevőnek (Zoopet Nutrition Kft.) kellett a megfelelőségéről nyilatkozni, a kérelmező semmit nem hallgatott el, a Kormányhivatal eljárása dr. O.Z. magánszemélyre vonatkozott.

A takarmányállatok tartására vonatkozó jogszabályi követelmény megsértését soha nem állapították meg a kérelmező Zoopet Nutrition Kft.-vel szemben és dr. O.Z.-val szemben sem. Nincsen összefüggés a természetvédelmi hatóság „ügyei” és az állatok etetéséhez szükséges állat és takarmány ellátás teljesítése között, ezért a gazdasági szereplő megbízhatósága nem kérdőjelezhető meg alaposan. Az ajánlattevő súlyos szakmai kötelelességszegést nem követett el.

A kérelmező rögzítette, hogy az állatokat Komáromban tenyészt, ehhez képest az érintett foglalat Bp., E. út és Bp., M. u. alatt történt.

A Fővárosi Állat- és Növénykert a kérelmező által szállított takarmányállatokat több alkalommal is állategészségügyi vizsgálatnak, esetenként boncolásnak vetette alá saját hatáskörben, időnként a NÉBIH bevonásával is, annak érdekében, hogy megbizonyosodjon a szerződés szerinti minőségben történő teljesítésről. Ezek során soha nem tárt fel a kérelmezőtől származó állatbetegséget vagy bármilyen más minőségi kifogásra alapot szolgáltató körülményt. Valamennyi szállítást alapos állategészségügyi vizsgálat előz meg.

Az ajánlatkérő észrevétele

32. Az ajánlatkérő észrevételében kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását és a kérelmező kötelezését a felmerült költségek, különösen az ügyvédi képvisellel járó költségek megtérítésére. Ügyvédi költségként 325.000.-Ft+Áfa összeget jelölt meg az ajánlatkérő, melynek alátámasztásául megbízási szerződést és tevékenységkimutatást csatolt.

33. Az ajánlatkérő észrevételében előadta, hogy az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában foglaltakat fenntartja. Rögzítette, hogy a Fővárosi Törvényszék 113.K.701.751/2022/19. számú ügyben hozott ítélete egyrészt a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2021. november 10-én kelt PE-06/KTF/33161-7/2021. ügyiratszámú határozatának, valamint 2022. január 4-én kelt PE-06/KTF/00241-1/2022., 2022. március 22-én kelt, PE-06/KTF/00241-8/2022., 2022. május 3-án kelt PE-06/KTF/00241-16/2022. ügyiratszámú kijavító határozatainak a megsemmisítésére vonatkozik, másrészt az ítélet alapját eljárási hibák és nem anyagi jogi jogsértés, vagy a tényállás nem megfelelő megállapítása képezik.

A fentiekől eltérően az ajánlatkérő a kizáró ok megállapítását a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023.06.20-i, PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozatra alapította.

Az ajánlatkérő a PE/06/KTF/00582-27/2023. számú határozat felülvizsgálata iránti kereseti kérelem kapcsán előadta, hogy a kérelmező által sem vitatott, hogy nem szükséges jogerős bírósági ítélet vagy határozat.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. december 05-i tájékoztatása alapján a 2023. június 05. napi ismételt helyszíni ellenőrzés a Budapest, M. u. telephelyen további szabálytalanságokat talált, vagyis a Kormányhivatal tájékoztatása alapján a határozati tényállás nem teljesen megegyező a korábbi határozatokban foglaltakkal, ezáltal a hivatkozott törvényszéki ítélet nem teljes mértékben irányadó.

Egyrészt a 2014/24/EU irányelv is egyértelművé teszi, hogy ez a kizáró ok akkor alkalmazható, ha a súlyos szakmai kötelességszegés miatt a gazdasági szereplő „tisztességessége kérdéssé vált”. A kötelességszegés bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, így a módosítás egyértelművé teszi, hogy bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.

Másrészt a szakmai kötelezettségszegésnek az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában kialakult tartalma alapján a beszerzés tárgyát közvetetten érintő körülmények is figyelembeveendőek.

A szakmai kötelezettségszegés tartalma az Európai Unió Bírósága joggyakorlatában alakult ki. A Forposta és ABC Direct Contact ügy (C-465/11.) kapcsán rögzítette, hogy milyen magatartás tartozik a súlyos szakmai kötelességszegés körébe. „A »szakmai kötelességszegés« fogalma minden olyan felróható magatartásra vonatkozik, amely befolyásolhatja a szóban forgó gazdasági szereplő szakmai hitelességét, és nem csupán a szűkebb értelemben vett, az e gazdasági szereplő szakmájával kapcsolatos etikai szabályok azon megsértéseire, amelyeket az e szakmával kapcsolatos ügyekben eljáró fegyelmi szerv vagy jogerős bírósági határozat állapít meg.” (C-465/11. 27-28.) A súlyos szakmai kötelességszegés feltételezi a gazdasági szereplő szándékos vagy bizonyos fokú gondatlan magatartását. A súlyos szakmai kötelességszegés megállapításához a gazdasági szereplő magatartásának konkrét és egyedi mérlegelése szükséges. (C-465/11. 31., 33.)

Jelen esetben ilyen szakmai körülménynek minősülnek az állattartáshoz kapcsolódó szabálytalanságok. Az ajánlatkérő szakmai tevékenységeinek egy része ráadásul pont az ilyen jellegű kötelességszegésekből eredő feladatok megfelelő ellátására irányul. Mindezek következtében fokozott körültekintéssel szükséges eljárnia, nem fizethet díjat az állatvédelmi szabályokat megsértő jogi vagy természetes személyeknek.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának határozatai az ajánlatkérő számára irányadóak, figyelemmel arra is, hogy a Természetvédelmi Hatóság ajánlatkérő szakmai felügyeleti szerve.

Dr. O.Z. személye az ajánlattal kapcsolatban az ajánlatkérő álláspontja szerint azért nem megkerülhető, mert a kérelmezőnek az ajánlathoz benyújtott árindoklásában (rezsióradíj munkalap) a további indokok között egyedül a cég ügyvezetője (további munkatársak, vagy azokkal kapcsolatos releváns információ nem) kerül megemlítésre, mint a megajánlott ár megfelelőségét alátámasztó indok; illetve a kérelemben is dr. O.Z. került említésre, mint aki kidolgozta azokat az alapelveket, amelyek a cég működésének alapjául szolgáltak.

34. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében előadta, hogy a kiegészítő indokoláskérés során kérte a kérelmező indokolásában szereplő Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számítása levezetésének megadását, melyet a kérelmező nem adott meg az indokolásban.

A Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő olyan adatokra vonatkozóan kér alátámasztott indokolást, amely indokolások elemzéséből következően e meggyőződési kötelezettségének eleget tud tenni. Ezen ajánlatkérői kötelezettségteljesítés fényében kell értelmezni a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatába foglalt ajánlattevői kötelezettséget: az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ezen adatsorozatba legfőképpen azon adatok és a rájuk vonatkozó indokolások tartoznak, amelyek az ajánlatkérő meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, azaz az indokoláskérésben felsorolt adatok.

A Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik mondata alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, azaz ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

A Döntőbizottság határozatában rögzíti, hogy az előbbi megállapítások alapján az árindokolásban foglalt tények, adatok és kalkulációk megfelelőségének külön-külön, egyedi elemzése előtt azt vizsgálta meg, hogy a kérelmező maradéktalanul teljesítette-e az ajánlatkérő indokoláskérését, azaz az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátotta-e az összes kért adatot és a rájuk vonatkozó indokolásokat.

Az ajánlatkérő a kérelmezőtől azt kérte a kiegészítő indokoláskérésében, hogy mutassa be a Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számítása levezetését. A kérelmező nem kifogásolta a kiegészítő indokoláskérés tartalmát, vagyis elfogadta annak szakmai megfelelőségét és szükségességét, és elismerte, hogy a költség felmerül a teljesítés során, azonban nem mutatta be, hogy milyen részekből tevődik össze a költség, ezért e mulasztás jogsértő volt.

Az ajánlatkérő megállapította, hogy a kérelmező nem teljesítette a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatába foglalt ajánlattevői kötelezettségét, mert a kiegészítő árindokolásában nem bocsátott az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden adatot az ajánlatkérő rendelkezésére, és ezért a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ebből következően az ajánlatkérő ezen érvénytelenítési döntése jogszerű volt, hiszen a kérelmező által az árindokolásában és a kiegészítő árindokolásában közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

Az ajánlatkérő az árindokolásban foglalt tények, adatok és kalkulációk megfelelőségének külön-külön, egyedi elemzését e fenti döntése miatt nem tudta elvégezni, mert az ajánlatkérő rendelkezésére hiányosan bocsátott tények, adatok, kalkulációk minősítésétől függetlenül e fenti döntés következtében már nem lenne az megállapítható, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

35. Az ajánlatkérő megküldte a Döntőbizottság részére a Pest Vármegyei Kormányhivatalnak küldött megkeresését, és az arra kapott választ, valamint a 2021. október 21. napján a Pest Vármegyei Kormányhivatal által tartott hatósági ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet.

Az ajánlatkérő megkeresésre a Pest Vármegyei Kormányhivatal által 2023. december 5. napján küldött válaszban a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya rögzítette, hogy „A Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Korrupció és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály Kiemelt Ügyek Osztálya 2021. augusztus 03. napján megkereste a Pest Megyei

Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási Bányafelügyeleti Főosztályát (a továbbiakban: a Természetvédelmi Hatóság jogelődje), mint a Természetvédelmi Hatóság jogelődjét azzal kapcsolatban, hogy 29022/582/2021. bü. számon eljárást indított a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 242. S (1) bekezdés a) pontjában ütköző és az (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő fokozottan védett élő szervezet egyedére elkövetett természetkárosítás büntetnének megalapozott gyanúja miatt. A szükséges intézkedések megtétele érdekében 2021. október 21-én az érintett hatóságok bevonásával előre be nem jelentett helyszíni ellenőrzésre került sor. A helyszíni ellenőrzés során az alább felsorolt ingatlanokon többek között az alábbi fajok példányait lelték fel az ellenőrzésen részt vevő hatóságok, valamint a Fővárosi Állat- és Növénykert az ügyben releváns szakértelemmel rendelkező munkatársai:

1 példány aligátorteknős (*Chelydra serpentina*) különösen veszélyes, invazív (a 1119 Budapest, Etele út 63. VII. emelet 69. szám alatti ingatlanon), továbbá

3 példány keselyűteknős (*Macrochelys temminckii*) különösen veszélyes, invazív (a 1078 Budapest, Murányi utca 46. -1. emelet. U/1. ajtó alatti ingatlanon),

3 példány disznóorrú sikló (*Heterodon nasicus*) közepesen veszélyes (a 1078 Budapest, Murányi utca 46. -1. emelet. UM. ajtó alatti ingatlanon)

A Természetvédelmi Hatóság 2023. június 05. napján ismételt, előre bejelentett helyszíni ellenőrzést tartott Dr. O.Z. egyik telephelyén (1078 Budapest, Murányi u. 46. -1. emelet, II/I ajtó). A Természetvédelmi Hatóság a 2023. június 05. napi ismételt helyszíni ellenőrzés során fenti telephelyen további szabálytalanságokat talált.

Fentiek alapján Dr. O.Z.-nal szemben hatósági engedély nélkül tartott különösen veszélyes és közepesen veszélyes állatfajok egyedek tartása tekintetében biztonsági feltételek be nem tartása, valamint egyedi jelölésük elmulasztása miatt állatvédelmi bírságot szabott ki a Természetvédelmi Hatóság, amelyet mellékletként csatolok.”

36. Mellékletként a Pest Vármegyei Kormányhivatal csatolta a 2023. június 20. napján kelt PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozatot, mely szerint dr. O.Z.-t különösen veszélyes és közepesen veszélyes állatfajok egyedek tartása természetes személyként történő tartása során a biztonsági feltételek be nem tartása, továbbá az egyedek egyedi jelölésének elmulasztása miatt 1.080.000.-Ft állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

37. Az ajánlatkérő 2024. február 28. napján benyújtott észrevételében rögzítette, hogy tekintettel arra, hogy a kérelmező eddig nem közölt dokumentumokat csatolt (lsd. PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozat visszavonásáról szóló dokumentum 06/KTF/00582-25/2023. iktatószám) az ajánlatkérő ismételtlen megkereste a Pest Vármegyei Kormányhivatalt, melynek folyamánként mellékelten megküldte a Pest Vármegyei Kormányhivatal 06/KTF/00582-27/2023. számú határozatát, amely tartalmában, megállapításaiban megegyezik a kérelmező által visszavontként megjelölt határozattal. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy tárgyi határozatról a kérelmező semmilyen információt nem szolgáltatott, észrevételeiben tevékenységét akként mutatta be, hogy vele, illetve ügyvezetőjével szemben nincs hatályban marasztalást tartalmazó közigazgatási határozat, amely kifejezetten iratellenes.

38. Az ajánlatkérő hivatkozott az ajánlati felhívás III.1.1) pontjában, valamint a szerződéstervezet VI.6. és IX.3. pontjaiban foglaltakra és rögzítette, hogy a Kbt. 63. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az ajánlatkérő két esetben zárhatja ki az érintett gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásból. Egyrészt akkor, ha a kizárást jogszabályban meghatározott súlyos szakmai kötelezettségszegés indokolja, másrészt pedig abban az esetben, ha jogszabályban meghatározott szakmai szervezet által lefektetett szakmai etikai

szabályokat súlyosan megsértő cselekedet elkövetésére kerül sor. Mindkét esetben a kizárás további feltétele, hogy az ajánlatkérő megítélése szerint a cselekmény miatt a gazdasági szereplő megbízhatósága a szerződés teljesítése tekintetében alapos okkal megkérdőjelezhető legyen. Az Európai Unió Bíróságának ítéletei mellett a 2014/24/EU irányelv is egyértelművé teszi, hogy a Kbt. 63. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti kizáró ok akkor alkalmazható, ha a súlyos szakmai kötelezettségszegés miatt a gazdasági szereplő „tisztességessége kérdéssé vált”. A kötelezettségszegés bizonyítása pedig az irányelv szerint sem követeli meg jogerős határozat vagy etikai eljárás megállapítását, bármilyen megfelelő bizonyítási mód megengedett.

Az ajánlatkérő kifejezetten hivatkozott az Európai Bíróság alábbi döntéseire:

A Bíróság C-440/13. számú, Croce Amica One Italia Srl kontra Azienda Regionale Emergenza Urgenza (AREU) ügyben hozott ítélete szerint Croce Amica ítélet a kizáró okok alkalmazása szempontjából lényeges, hogy egy olyan helyzetben, amikor az egyik ajánlattevő vezetőjével szemben büntetőeljárás van folyamatban, azonban még nem hoztak jogerős ítéletet, az ajánlatkérő jogosult lehet ezen körülmény alapján más kizáró okokat alkalmazni, amelyek nem követelnek meg jogerős ítéletet. Így elsősorban a súlyos szakmai kötelezettségszegés miatti kizárás alkalmazása jöhet szóba.

A Bíróság C-171/15. számú, Connexion Taxi Services BV kontra Staat der Nederlanden és társai ügyben hozott ítélete alapján a Bíróság megállapította, hogy nem ellentétes az uniós joggal, az olyan nemzeti szabályozás, amely arra kötelezi az ajánlatkérőt, hogy az arányosság elvének alkalmazásával vizsgálja meg, hogy valóban ki kell-e zárni a súlyos szakmai kötelezettségszegést elkövető gazdasági szereplőt. Azonban kimondta a Bíróság, hogy kifejezetten ellentétes az uniós joggal ha valamely ajánlatkérő úgy dönt, hogy a közbeszerzési szerződést egy súlyos szakmai kötelezettségszegést elkövető ajánlattevőnek ítéli oda, azzal az indokkal, hogy ezen ajánlattevő kizárása sértette volna az arányosság elvét, miközben a közbeszerzés ajánlati felhívásának feltételei szerint a súlyos szakmai kötelezettségszegést elkövető ajánlattevőt mindenképpen ki kellett volna zárni, tekintet nélkül e szankció arányosságára.

A Bíróság C-178/16. számú, az Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani és RTI Mantovani e Guerrato ügyben hozott ítélete alapján bár a kérdést előterjesztő bíróság azon irányelvi kizáró okokra hivatkozott, amelyek azon ajánlattevő kizárására vonatkoznak, amelyet jogerős ítéletben szakmai magatartásával kapcsolatosan elkövetett bűncselekmény miatt elítéltek, vagy amely hamis nyilatkozatot tett, az alapügy a 2004/18/EK irányelv 45. cikke (2) bekezdése első albekezdésének d) pontjában szereplő kizárási ok értelmezését is igényli. Ez utóbbi kizáró ok lehetővé teszi azon ajánlattevő kizárását, amely súlyos szakmai kötelezettségszegést követett el, amely bármely, az ajánlatkérő rendelkezésére álló bizonyítási eszközzel bizonyítható. A Bíróság először a 2004/18/EK irányelv 45. cikke (2) bekezdése első albekezdésének c) pontjában foglalt fakultatív kizáró okot értelmezte az adott eset kapcsán, amely lehetővé teszi azon ajánlattevő kizárását, amelyet jogerős ítéletben szakmai magatartásával kapcsolatosan elkövetett bűncselekmény miatt elítéltek. E kizáró ok tekintetében az irányelv nem részletezi, hogy valamely jogi személy vezetői vagy ügyvezetői által elkövetett bűncselekmények mennyiben vezethetnek e jogi személy kizárásához. Az uniós jog ugyanakkor azon feltevésből indul ki, hogy a jogi személyek képviselőiken keresztül járnak el, e személyek szakmai hitelességgel ellentétes magatartása ezért releváns tényező lehet valamely vállalkozás szakmai hitelességének értékelésekor. A tagállamok a fakultatív kizáró okok végrehajtási feltételeinek meghatározásakor megállapíthatják, hogy az ajánlattevő vállalkozás ügyvezetőjének cselekményei e vállalkozásnak tudhatók be és a kizáró ok keretében a nemzeti jog figyelembe veheti a jogi személy ügyvezetői által elkövetett bűncselekményeket.

Az ítélet ezt követően kimondta, hogy a súlyos szakmai kötelességszegésen alapuló kizáró ok alkalmazható olyan helyzetben is, amelyben az ajánlattevő vállalkozás szakmai hitelességét csorbító bűncselekmény elkövetését megállapító ítélet még nem jogerős.

A szakmai magatartással kapcsolatos bűncselekmény elkövetése és a súlyos szakmai kötelességszegésen alapuló kizáró okok között ugyanis az a különbség, hogy utóbbi esetben az ajánlatkérő „bármely eszközzel” bizonyíthatja a súlyos kötelességszegés fennállását.

Adott esetben egy nem jogerős határozat is megfelelő eszköz lehet a súlyos szakmai kötelességszegés bizonyítására. A Bíróság hozzátette, hogy a súlyos szakmai kötelességszegésen alapuló kizáró ok tekintetében is alkalmazandóak azok a megállapítások, amelyeket a szakmai tevékenységgel kapcsolatos bűncselekmény kizáró okának értelmezéséhez tett.

39. Az ajánlatkérő előadta, hogy az általa meghatározott feltételek alapján a bírálat során azt kellett mérlegelnie, A./ az elmúlt három évben B./ jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségét C./ súlyosan megszegte-e vagy jogszabályban meghatározott szakmai szervezet által lefektetett szakmai etikai szabályokat súlyosan megsértő cselekedetet követett-e el. A mérlegelés során az ajánlatkérő megállapította, hogy a gazdasági szereplő egyedüli 100%-os tagja, ügyvezetője ellen a gazdasági szereplő telephelyén tartott vizsgálatok alapján A./ 2021. óta több alkalommal, de három éven belül B./ a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet, mint jogszabály alapján létrehozott Természetvédelmi Hatóság C./ súlyos jogszabálysértéseket állapított meg és bírságot szabott ki. Az ajánlatkérőnek továbbá azt kellett mérlegelnie, hogy a Természetvédelmi Hatóság által leírtak, vagyis a 2023. június 05. napi ismételt helyszíni ellenőrzés során a kérelmező telephelyen talált szabálytalanságok, vagyis a hatósági engedély nélkül tartott különösen veszélyes és közepesen veszélyes állatfajok egyedeinek tartása tekintetében biztonsági feltételek be nem tartása, valamint egyedi jelölésük elmulasztása miatt kiszabott állatvédelmi bírság miatt a gazdasági szereplő megbízhatósága a szerződés teljesítése tekintetében azzal összefüggésben alapos okkal megkérdőjelezhető-e.

Az ajánlatkérő a felmerült tényadatok mérlegelése alapján megállapította, hogy a kérelmező megbízhatósága a szerződés teljesítése tekintetében alapos okkal megkérdőjelezhető, így alkalmazta az előírt kizáró okot.

40. Rögzítette, hogy a keretmegállapodás tárgya a 2. rész esetében élő egerek, patkányok, az 5. részben rovarok szállítása. Annak érdekében, hogy a szerződés az elvárt minőségben, mennyiségben, a meghatározott szakmai standardok szerint, a jogszabályok maradéktalan betartásával teljesíthető legyen, elengedhetetlen, hogy azok homogén állományból származó, tiszta, egészséges, antibiotikumtól mentes egyedek legyenek, illetve tartásuk valamennyi természetvédelmi, állatvédelmi és állategészségügyi előírásnak megfelelően (Izd. Keretmegállapodás VI.6. pont).

Az illetékes Hatóság határozata, valamint a határozatot megelőző a kérelmező telephelyén lefolytatott helyszíni ellenőrzések (amelyeken az ajánlatkérő közvetlen szakértő munkatársa is részt vett) megállapítható volt, hogy a kérelmező telephelyén a kérelmező ügyvezetője, egyben 100%-os tulajdonos egyedüli tagja (dr. O.Z.) hatósági engedély nélkül olyan különösen veszélyes és közepesen veszélyes állatfajok egyedeit tartja (Izd. különösen aligátorteknős; keselyűteknős; disznóorrú sikló), amelyek közvetlenül veszélyeztetik a beszerezni kívánt takarmányállatokat. Az engedély nélkül tartott veszélyes egyedek esetében, azon felül, hogy azok megfelelő tartási, elkülönítési körülményeik nem ellenőrizhetőek egyértelműen, kockázatot jelentenek az ajánlatkérő részére szállítandó élő takarmányra állategészségügyi szempontból is. Adott esetben egy szalmonellózis fertőzéssel érintett

hatósági engedély nélkül, nem ellenőrizhető körülmények között tartott veszélyes egyed az élő takarmány, azon keresztül pedig ajánlatkérő érintett állatállományának egészségét is veszélyeztetheti.

Fentiek szempontjából nincs relevanciája annak, hogy az egyedek egészen pontosan mely fajhoz tartoznak, mert bármelyik besorolásban veszélyt jelentenek a takarmányállatokra, ennek megfelelően a szerződés (jogszabályoknak és szakmai szabályoknak megfelelő) teljesítésére. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 63. § alapján és állategészségügyi szempontok szerint nincs lehetősége olyan ajánlattevővel szerződni, aki esetében a szakmai megbízhatóság nem megállapítható és különösen kockázatos, hogy nem felel meg a szerződésben előírt a takarmányállatok tartása valamennyi természetvédelmi, állatvédelmi és állategészségügyi előírásnak.

Egységes az Európai Bíróság gyakorlata abban a tekintetben, hogy a gazdasági szereplő vezetőjével, 100%-os tulajdonosával kapcsolatban megállapított súlyos szabálytalanságok a közbeszerzési szerződés odaítélésre vonatkozó eljárásban a gazdasági szereplőt közvetlenül érintő kizáró oknak tekinthetők.

Ezzel a kizáró okkal kapcsolatban, figyelemmel a Keretmegállapodás VI.6. pontjára is a kérelmező az EEKD dokumentumban egyértelmű nyilatkozatot nyújtott be (Izd. EEKD Elkövetett-e a gazdasági szereplő súlyos szakmai köteleességszegést? Adott esetben lásd a nemzeti jog, a vonatkozó hirdetmény vagy a közbeszerzési dokumentumok meghatározásait. Nem), holott lehetősége lett volna, hogy ezen körülményeket az az ajánlatában az eljárás során részletesen feltárja. Ehhez képest a kérelmező jelen jogorvoslati eljárásban kifejezetten akként nyilatkozott, hogy vele, illetve képviselőjével szemben nincs folyamatban jogerős állatvédelmi marasztalás a Természetvédelmi Hatóság részéről. Ennek egyértelműen ellentmond a Természetvédelmi Hatóság kérelmező részéről nem csatolt 06/KTF/00582-27/2023. számú végrehajtásában fel nem függesztett határozata.

41. A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében az ajánlatkérő rögzítette, hogy az aránytalanul alacsony ár vonatkozásában az ajánlatkérő a kérelmezőtől azt kérte a kiegészítő indokoláskérésében, hogy mutassa be a Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számítása levezetését. A kérelmező ahelyett, hogy bemutatta volna a Munkaidő ráfordítás Perc/egyed érték számításának levezetését, gyakorlatilag azonos tartalommal ismételt csatolta a táblázatot. A kérelmező sem az indokolásban, sem pedig a kiegészítő indoklásban nem adta meg, hogy mi alapján számította ki ezt az adatot, ami az adott termék bekerülési költségének az alapja. A kérelmező a jogorvoslati eljárás során az észrevételében részletesen szövegesen levezeti a számítási módot, azonban ennek megfelelőségéről az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban nem győződhet meg figyelemmel a Kbt. kógens szabályaira.

Az ajánlatkérő az indokolásban foglalt tények, adatok és kalkulációk megfelelőségének külön-külön, egyedi elemzését fentiek miatt nem tudta elvégezni. Az ajánlatkérő rendelkezésére hiányosan bocsátott tények, adatok, kalkulációk minősítésétől függetlenül a fenti indokláshiány következtében nem volt megállapítható, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. A kérelmezőnek nincs érdemi lehetősége a közbeszerzési eljárásban elmulasztott levezetés jogorvoslati eljárásban történő előterjesztésére, illetve az ajánlatkérő azt nem veheti utólag figyelembe.

42. Az ajánlatkérő ezen észrevétele mellékleteként benyújtotta a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján kelt PE-06/KTF/00582-27/2023. számú határozatot, mely szerint dr. O.Z-t különösen veszélyes és közepesen veszélyes állatfajok egyedeinek természetes személyként történő tartása során a jogszabályban előírt feltételek be nem tartása, továbbá az egyedek egyedi jelölésének elmulasztása miatt 1.080.000.-Ft állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

Csatolta továbbá a 2021. október 21. napján a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal által a Bp., M. u. alatt tartott helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet.

43. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy közfeladatellátását semmilyen körülmények között nem veszélyeztetheti. A takarmányok beszerzése során fokozott körültekintéssel szükséges eljárnia, nem fizethet ellenszolgáltatást az állatvédelmi szabályokat megsértő jogi vagy természetes személyeknek. E körben az érintett jogi személyek tényleges tulajdonosai is értendők. A kérelmező által hivatkozott NÉBIH ellenőrzése, későbbi vizsgálata nem lehet releváns a megbízhatóság megítélése tekintetében, de az esetleges utólagos korrekció sem szolgáltathat alapot arra, hogy a kérelmező mentesüljön az előzetesen megjelölt kizáró ok hatálya alól. A kérelmező által előadottak a jövőre nézve alkalmasak lehetnek a Kbt. 64. § szerinti vizsgálatok és döntés (lsd. Öntisztázás) kezdeményezésére a kizáró okkal kapcsolatban, de nem alkalmasak egy folyamatban lévő közbeszerzési eljárásban a megbízhatóság megállapítására abban az esetben amikor:

a.) A természetvédelmi hatóság a szerződés teljesítését is szabályozó, azt meghatározó jogszabály alapján mulasztást és bírságot állapít meg jogerős (értsd fellebbezéssel nem támadható, felülvizsgálat esetén a végrehajtásra halasztó hatállyal nem bíró) határozatban.

b.) A jogsértő cselekmények rögzítése során tartott helyszíni ellenőrzésen az ajánlatkérő képviselője szakértőként személyesen győződik meg a mulasztást és bírságot megalapozó körülményekről (ebből a szempontból az egyes veszélyes egyedek fajtabesorolása is teljesen irreleváns, a tartás körülményeit nem befolyásolja)

c.) A kérelmező az EEKD dokumentumban a kizáró okok fenn nem állásról nyilatkozik, majd a közbeszerzési eljárásban (sem az ajánlatban, sem pedig a vitarendezés során) nem tárja fel részletesen a szerződés alapját képező szakmai tevékenységével kapcsolatban megállapított jogsértéseket (illetve később a 06/KTF/00582-27/2023. számú határozatot kifejezetten elhallgatja az ajánlatkérő és a Döntőbizottság előtt és iratellenesen arról nyilatkozik, hogy nem létezik jogsértés).

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező által hivatkozott D.274/15/2009. számú döntőbizottsági határozat jelen jogorvoslati tényállás alapján nem releváns. A tárgyi határozat a Kbt. 62. § (1) bekezdés a) pontjának azon fordulatával kapcsolatban tesz megállapításokat, amely kifejezetten korábbi közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéses kötelezettségekre vonatkoznak (lsd. közbeszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségét súlyosan megszegte), amely jelen jogorvoslati eljárás esetében hatályos Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pontja. A kérelmező nem ezen jogszabályhely és nem korábbi közbeszerzési szerződés súlyos megszegése alapján került kizárásra.

Az ajánlatkérő a saját jelen lévő képviselője hivatalos véleménye, a Természetvédelmi Hatóság ellenőrzési jegyzőkönyvei és határozatai, a Rendőrség elrendelt nyomozása alapján tudomására jutott információk és tények összessége alapján megállapította, hogy a kérelmező szakmai megbízhatósága alapos okkal megkérdőjelezhető és azt a döntést hozta, hogy részére közbeszerzési szerződés odaítélésére semmilyen körülmények között nincs jogszerű lehetőség.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

44. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2023. október 20. napján indította meg, így a tárgyi jogorvoslati eljárásra anyagi jogi szempontból a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, míg eljárásjogi szempontból a jogorvoslati kérelem benyújtásakor, 2023. december 27. napján hatályos Kbt. szabályai szerint kell eljárni.

45. A kérelmező jogorvoslati kérelmében ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását vitatta a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében.

A közbeszerzési eljárás 2. részében két érvénytelenné nyilvánítási okot jelölt meg az ajánlatkérő a kérelmező ajánlata kapcsán az ajánlat érvénytelenné nyilvánításáról szóló tájékoztatásában, a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerint kizárta az eljárásból a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok fennálltára hivatkozva, továbbá megállapította, hogy a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján aránytalanul alacsony ajánlati árat tartalmazott kérelmező ajánlata.

A közbeszerzési eljárás 5. részében egy érvénytelenné nyilvánítási okot jelölt meg az ajánlatkérő a kérelmező ajánlata kapcsán, a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerint kizárta az eljárásból a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok fennálltára hivatkozva.

A Kbt. 3. § 16. pontja alapján a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez.

46. A Döntőbizottság először a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása vonatkozásában a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizárás jogszerűségét vizsgálta, mely mind a közbeszerzési eljárás 2. és 5. része tekintetében megállapításra került.

47. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel:

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

(1) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki

b) vonatkozásában az ajánlatkérő megfelelően bizonyítani tudja, hogy az elmúlt három évben jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségét súlyosan megszegte vagy jogszabályban meghatározott szakmai szervezet által lefektetett szakmai etikai szabályokat súlyosan megsértő cselekedetet követett el, és az ajánlatkérő megítélése szerint a kizárás alapjául szolgáló cselekmény miatt a szerződés teljesítése vonatkozásában a megbízhatósága alapos okkal megkérdőjelezhető.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha
b) az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták.

48. Az ajánlattevőnek a közbeszerzési eljárásból való kizárása súlyos, hátrányos következményekkel jár az ajánlattevő számára, ezért a kizárásnak megalapozottnak, kétséget kizáró módon fennállónak és igazoltnak kell lennie. Az ajánlatkérő a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással csak ezen jogszabályban meghatározott valamennyi konjunktív feltétel fennállta és annak tényleges, kétséget kizáró bizonyítása alapján, alapos okkal zárhat ki ajánlattevőt a közbeszerzési eljárásból.

49. Tárgybani közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással, szakmai kötelezettségzegés miatt zárta ki a kérelmezőt a közbeszerzési eljárás 2. és 5. részéből.

Az ajánlatkérő az érvénytelenné nyilvánításról szóló tájékoztatását 2023. december 8. napján küldte meg a kérelmező részére. A Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő ezen tájékoztatásában foglaltak, a tájékoztatásában megjelölt indokok, tények alátámasztják-e a kérelmező kizárását. A jogorvoslati eljárás során megállapított tényállás az ajánlatkérői döntés értékelése során nem vehető figyelembe.

50. A Döntőbizottság az átláthatóság érdekében összefoglalóan rögzíti azokat a lényeges tényállási elemeket, amelyek a jogorvoslati eljárás során igazolásra kerültek:

- a Pest Vármegyei Kormányhivatal veszélyes állatok elkobzása ügyében dr. O.Z.-val szemben 2021. november 10-én hozott PE-06/KTF/33161-7/2021. számon határozatot, valamint PE-06/KTF/00241-1/2022., PE-06/KTF/00241-8/2022., PE-06/KTF/00241-16/2022. számon kijavító határozatokat, melyeket 2023. február 27. napján kelt 113.K.701.751/2022/19. számú ítéletével a Fővárosi Törvényszék megsemmisített. Új eljárás lefolytatására történő kötelezést nem rendelt el.

- a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. június 20. napján hozott PE-06/KTF/00582-15/2023. számon határozatot, melyben dr. O.Z.-t különösen és közepesen veszélyes állatfajok egyedeinek *természetes személyként történő tartása* során a biztonsági feltételek be nem tartása és az egyedek egyedi jelölésének elmulasztása miatt állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

- a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján kelt PE-06/KTF/00582-25/2023. számú határozatában visszavonta a PE-06/KTF/00582-15/2023. számon kiadott határozatot.

- a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján PE-06/KTF/00582-27/2023. számon határozatot hozott, melyben dr. O.Z.-t különösen és közepesen veszélyes állatfajok egyedeinek természetes személyként történő tartása során a jogszabályban előírt feltételek be nem tartása és az egyedek egyedi jelölésének elmulasztása miatt állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte. dr. O.Z. ezen határozat ellen keresetet nyújtott be és azonnali jogvédelem iránti kérelmet.

- a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya 2023. december 5. napján az ajánlatkérő megkeresése nyomán tájékoztatta az ajánlatkérőt a következőkről: a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Korruptió és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály megkeresése nyomán 2021. október 21. napján helyszíni ellenőrzésre került sor, ahol három különböző fajú hulló találtak. Rögzítette még a Kormányhivatal, hogy 2023. június 5. napján ismét helyszíni ellenőrzést tartott a Bp. M.u. alatt, ahol további szabálytalanságokat talált. A Kormányhivatal rögzítette továbbá, hogy dr. O.Z.-val szemben különösen és közepesen veszélyes állatfajok egyedeinek tartása tekintetében a biztonsági feltételek be nem tartása és egyedi jelölésük elmulasztása miatt állatvédelmi bírságot szabott ki, melyre vonatkozó határozatot mellékelte. A mellékelt határozat a 2023. június 20. napján kelt, PE-06/KTF/00582-15/2023. számú

határozat volt, valamint megküldte még a 2021. október 21-i helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvet.

51. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő a 2023. december 8. napján megküldött, a kérelmezői ajánlatot érvénytelenné nyilvánító döntésében, tájékoztatásában hivatkozott a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály tájékoztatására, mely szerint a kérelmező tulajdonosát, ügyvezetőjét állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezték és helyszíni ellenőrzés során szabálytalanságokat találtak, köztük a kérelmező cég egyik telephelyén (Bp. M. u.). Az ajánlatkérő tájékoztatásában a Kormányhivatal által megküldött dokumentumokra hivatkozott a kizárás, a kérelmező megbízhatóságának megkérdőjelezése alapjául. Az ajánlatkérő tájékoztatásában a fentiekben túlmenően konkrét adatokat, dokumentumokat nem jelölt meg.

Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelemére 2023. december 14. napján adott válaszában rögzítette továbbá, hogy a kizáró ok megállapítását a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. június 20-i, PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozatra alapította.

52. A Döntőbizottság vizsgálta, hogy a fentiekben megjelöltek megalapozzák-e a kérelmező ajánlattevő kizárását a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel.

Az ajánlatkérő 2023. december 8. napján tájékoztatta a kérelmezőt az érvénytelenné nyilvánításáról, ezért ezen időpontban kell fennállnia a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok feltételeinek, melynek egyik feltétele, hogy az ajánlatkérő megfelelően bizonyítani tudja a kizáró ok fennálltát.

53. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő nem bizonyította megfelelően a kizáró ok fennálltát. A kizárás megalapozottságához szükséges tényállást nem tárta fel kellően.

- Az ajánlatkérő által a kizárás alapjaként hivatkozott Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. június 20-i, PE-06/KTF/00582-15/2023. számú határozata visszavonásra került 2023. szeptember 27. napján a Kormányhivatal által. Így ezen körülmény nem alapozza meg a kizárási ok fennálltát. Azon körülmény az ajánlatkérő terhére esik, hogy az ajánlatkérő megkeresésére a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. december 5. napján adott tájékoztatásában a visszavonást nem rögzítette. A Kormányhivatal tájékoztatása alapján a tényállás teljeskörű feltárása érdekében az ajánlatkérő felvilágosítást kérhetett volna a kérelmezőtől a tények tisztázása, megerősítése végett. Az ajánlatkérő kötelezettsége, felelőssége a kizárás megfelelő bizonyítása, ehhez a tényállás alapos tisztázása.

- Az ajánlatkérő által a kizárás körében hivatkozott 2021. október 21-i helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyv megállapításai alapján született határozatokat (Pest Vármegyei Kormányhivatal veszélyes állatok elkobzása ügyében 2021. november 10-én hozott PE-06/KTF/33161-7/2021. számú határozatát, valamint PE-06/KTF/00241-1/2022., PE-06/KTF/00241-8/2022., PE-06/KTF/00241-16/2022. számú kijavító határozatait) a Fővárosi Törvényszék 2023. február 27. napján kelt – az ajánlatkérő döntését megelőzően - 113.K.701.751/2022/19. számú ítéletében megsemmisítette, új eljárás lefolytatására történő kötelezést nem rendelt el.

- A 2023. június 5. napi helyszíni ellenőrzésről nem állt az ajánlatkérő rendelkezésére jegyzőkönyv, azt nem kérte be a Kormányhivaltól.

54. Mindezek alapján az ajánlatkérő a döntése meghozatalakor, 2023. december 8. napját megelőzően nem tisztázta kellően a tényállást a kérelmező kizárása vonatkozásában, így megfelelően bizonyítani nem tudta a kizárás fennállását.

A jogorvoslati eljárás során felmerült új tények, adatok nem pótolják az ajánlatkérő döntését megelőző tényállás-tisztázási kötelezettség teljesítését.

55. A Döntőbizottság a fenti megállapításokon túlmenően vizsgálta a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok kapcsán előírt további feltételek fennálltát. Vizsgálata során megállapította, hogy az ajánlatkérő nem igazolta a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok kapcsán előírt azon feltétel megvalósulását sem, hogy nem lehet ajánlattevő, aki vonatkozásában állapítottak meg szakmai kötelezettségszegést. Tárgybani ügyben az ajánlattevő a kérelmező cég, akire vonatkozóan, annak üzletszerű tevékenysége körében nem igazolt elkövetett súlyos szakmai kötelezettségszegést az ajánlatkérő. A Döntőbizottság nem látta igazoltnak ezen feltétel fennálltát azzal, hogy a kérelmező ügyvezetőjével szemben hozott határozatot a hatóság. A határozatok kifejezetten, mint természetes személlyel szemben, természetes személyként történő tartással kapcsolatban rendelkeztek. Ez nincs szoros összefüggésben a kérelmező cég, mint ajánlattevő által végzett üzletszerű tevékenységével. A Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizárás megalapozásához az összefüggésnek fenn kell állnia az ajánlattevő cég tevékenysége és a súlyos szakmai kötelezettségszegés között.

56. A Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok kapcsán előírt további feltétel az is, hogy a kizárás alapjául szolgáló cselekmény miatt, a szerződés teljesítése vonatkozásában az ajánlattevő megbízhatósága alapos okkal megkérdőjelezhető. Szoros összefüggésnek kell fennállnia az adott szerződés teljesítése és a kizárás alapjául szolgáló cselekmény között, mivel a kizárás alapjául szolgáló cselekmény miatt a szerződés teljesítése körében kell fennállnia a megbízhatóság alapos okkal való megkérdőjelezhetőségének.

A Döntőbizottság ezen feltétel fennálltát sem látta igazoltnak az ajánlatkérő által. Tárgybani szerződés teljesítése takarmány szállítása, élő és fagyasztott egér, patkány, valamint rovarok szállítása az ajánlatkérő részére, ezen szerződés teljesítése és a kizárás alapjául szolgáló cselekmény, dr. O.Z., mint természetes személy általi hullók nem megfelelő tartása között fennálló szoros összefüggés nem került igazolásra az ajánlatkérő által.

Azon ajánlatkérői hivatkozás, hogy egy esetleges szalmonellózis fertőzés megfertőzi a többi egyed is, nem indokolja ezen kizárás fennállását, mivel az ajánlatkérő nem tisztázta a döntése meghozatala előtt, hogy a szállítandó takarmány, egér, patkány, rovarok, hol kerülnek tenyésztésre, mely telephelyen, nem állapítható meg, hogy azok tenyésztése a hivatkozott Bp. M. u.-ban történne-e, vagy máshol. Így a kizárás ezen feltétele sem került igazolásra.

57. A fenti két pontban tett megállapítások a jogorvoslati eljárás során feltárt, a Pest Vármegyei Kormányhivatal 2023. szeptember 27. napján kelt PE-06/KTF/00582-27/2023. számú határozat kapcsán is fennállnak. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kizáró ok megállapításához minden esetben szükséges kétséget kizáró, konkrét, alapos bizonyíték a kötelezettségszegés megállapításához.

58. Mindezek alapján nem áll fenn a kérelmezővel szemben a Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített kizáró ok, az ajánlatkérő ezt nem bizonyította megfelelően, nem igazolta, így a kérelmező ajánlata nem minősül érvénytelennek a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerint. A közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében az ajánlatkérő ezen érvénytelenségi okra hivatkozással nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, amely nem áll fenn, ezért ezzel a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében az ajánlatkérő az ajánlatok bírálata körében megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság alapvető jogsértést nem állapított meg, mert nem volt többlételemes állami elem, ilyenre a kérelmező sem hivatkozott, amely megalapozta volna – a tételes jogi jogsértésen

túlmenően – alapelvi jogsértés megállapítását. Azon kérelmezői hivatkozás, hogy az ajánlatkérő esetlegesen csak a kérelmező kapcsán kért tájékoztatást más szervezettől, alapelvi jogsértés megvalósítását nem eredményezi.

59. A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenné nyilvánítási ok mellett a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti okból kifolyólag is érvénytelenné nyilvánította a kérelmező ajánlatát. Az ajánlat kapcsán bármely érvénytelenné nyilvánítási ok fennáll, akkor azon ajánlat érvénytelen, tehát egy érvénytelenné nyilvánítási ok is megalapozza az ajánlat érvénytelenségét.

A Döntőbizottság megvizsgálta a közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében az ajánlatkérő által a kérelmező ajánlata kapcsán megállapított Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenségi ok fennálltát.

60. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel:

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1)-(4) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár

megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabékekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

61. Az ajánlatkérőnek a feladata a közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálata. A bírálat magában foglalja az ajánlatok teljes körű átvizsgálását. Ezen bírálati folyamat során amennyiben a benyújtott ajánlat aránytalanul alacsonynak értékelt összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség tekintetében, úgy az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlat tartalmi elemeinek valódiságáról, teljesíthetőségéről. Ha az ennek folytán megfogalmazott indokoláskérésre az ajánlattevő által adott indokolás nem tartalmaz kellő információt, nem ad meg minden adatot, tény az ajánlatkérő döntéséhez, nem indokolja meg kellőképpen az ajánlati eleme teljesíthetőségét, úgy magát fosztja meg attól a lehetőségtől, hogy az ajánlatkérő az indokolást elfogadva, ajánlatát érvényesnek minősítse. A törvény csak az objektív alapú indokolás elfogadását teszi lehetővé. Ennél fogva az ajánlattevőnek indokolásában olyan független, tárgyilagos választ kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy az általa megkérdőjelezett adat valós, a szerződés során az ténylegesen teljesíthető. Az indokolás elfogadásánál abból kell kiindulni, hogy az ajánlatkérő mely ajánlati elemet tartotta aggályosnak és ezzel kapcsolatban milyen felhívást intézett az ajánlattevő felé, milyen tartalmú válasz megadását várta el, milyen adatok, tények közlését írta elő. Az ajánlatkérő ugyanis a saját felhívásához maga is kötve van, így a választ csak akkor fogadhatja el, ha az az általa elvárt információt teljes körűen megadja. Mindez érvényes a kiegészítő indokolásra is.

62. Tárgybani ügyben a közbeszerzési eljárás 2. részében az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősítette a kérelmező ajánlati árát, ezért a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján indokolást kért a kérelmezőtől az árat megalapozó adatok tekintetében. A kérelmező indokolását benyújtotta, melyben az ajánlati árát alkotó lényeges ajánlati elemek között ismertette egyebek mellett az élő és fagyasztott szopós patkány ajánlati árának költségösszetevőit, melynek körében rögzítette, hogy egy egyedre vonatkozóan felmerülő munkaidő ráfordítás mértéke 0,67 perc.

Az ajánlatkérő kiegészítő indokolást kért a Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján. A kiegészítő indokolás során – egyebek mellett - kérte a kérelmező által az indokolásban az élő és fagyasztott szopós patkány esetében megjelölt 0,67 munkaidő ráfordítás perc/egyed érték számításának bemutatását, levezetését.

Az ajánlatkérői kiegészítő indokolásadásra való felhívás köti az ajánlatkérőt és a kérelmezőt is, a kiegészítő indokolásadásra való felhívást a kérelmező nem támadta jogorvoslati kérelemmel. Ebből következően a kérelmezőnek az ajánlatkérő által kért indokolást szükséges megadnia. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani.

63. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező által benyújtott kiegészítő indokolást és megállapította, hogy abban nem mutatta be a kérelmező az élő és fagyasztott szopós patkány esetében megjelölt a 0,67 perc munkaidő ráfordítás mértékének számítását. A kiegészítő indokolásban e körben rögzítette a kérelmező táblázatos formában, hogy takarmány kiosztás, etetés, almozás nem merül fel, így ehhez kapcsolódó időigény sem merül fel, az egyedek és az itatórendszer ellenőrzése sem merül fel, mindenhol 0 érték szerepel. A 0-7. napig merül fel 0,67 perc/egyed munkaidőráfordítás, majd 7-21. napig nem merül fel időigény, 0 érték szerepel. Annyi került még megjelölésre, hogy összesen 10,05 perc munkaidő igény merül fel almonként és az átlagos alomnagyság 15 egyed. A kiegészítő indokolásban megadott ezen adatok alapján nem állapítható meg, hogy a 0-7. napig felmerülő 0,67 perc/egyed munkaidőráfordítás – ami már az indokolásban megadott információ volt - miből keletkezik, milyen tevékenységből adódik, nem került ismertetésre ezen érték tartalma, kiszámításának módja.

A kérelmező erre vonatkozóan a jogorvoslati eljárás során megtett indokolása nem vehető figyelembe, kizárólag a kiegészítő indokolásban előadottak.

64. Amennyiben az ajánlattevő nem adja meg az ajánlatkérő által az indokolásadásra vagy kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásban kért adatokat, úgy nem bizonyítja, hogy a megjelölt ajánlati ár és az azt alkotó lényeges ajánlati elemek megalapozottak. Az ajánlatkérő a be nem nyújtott adatok, számítás bemutatásának hiánya miatt nem tud teljeskörűen meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról. Tárgybani ügyben az ajánlatkérő által a kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásban kért munkaidőráfordítás számítása bemutatásának hiányában nem tudott meggyőződni arról, hogy a kérelmező a ténylegesen felmerülő valamennyi költséggel számolt-e, azok mértéke valós-e. E körben nem tudott megállapítást tenni az ajánlatkérő. Az objektív alapú indokolásadás magában foglalja az indokolásban bemutatott adatok kalkulálásának bemutatását, ismertetését, részletezését. A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlattevő köteles az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Tárgybani ügyben a kérelmező azzal, hogy nem részletezte a kiegészítő indokolásban az élő és fagyasztott szopós patkány esetében az indokolásban megjelölt 0,67 perc munkaidő ráfordítás mértékének számítását, nem mutatta be annak tartalmát, indokolásai nem voltak alkalmasak arra, hogy megnyugtatóan eloszlassák e körben az ajánlatkérői kételyt, a rendelkezésre álló adat nem volt elegendő ahhoz, hogy az ajánlatkérő teljeskörűen, alappal meggyőződhessen az ajánlati elemek valóságáról, az ajánlati ár megalapozottságáról. Ilyen esetben az ajánlattevő nem tudja igazolni, alátámasztani, hogy az ajánlata nem tartalmaz aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, az ajánlattevő által közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. A kérelmező ajánlata kapcsán is ez állt elő, így az ajánlatkérő nem fogadhatta el az indokolásokat.

65. A fentiekben kifejtettek alapján a Döntőbizottság osztotta az ajánlatkérő döntését a kérelmező ajánlatának Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelensége vonatkozásában. A kérelmező nem tett eleget az ajánlatkérő kiegészítő indokolásadásra vonatkozó felhívásának az élő és fagyasztott szopós patkány esetében az indokolásban megjelölt 0,67 perc munkaidő ráfordítás mértékének számítása bemutatása tekintetében, így az ajánlatkérő nem tudott teljeskörűen meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról, tényleges teljesíthetőségéről. Így az ajánlatkérőnek az érvénytelenség jogkövetkezményét kellett megállapítania. Nem lehet helye ismételt kiegészítő indokolásadásra való felhívásnak, mert a Kbt. 72. § (3) bekezdése csak a kért adatok megadása esetében biztosítja a további indokoláskérést. Így az ajánlatkérő jogszerűen állapította meg, hogy a kérelmező ajánlata a közbeszerzési eljárás 2. részében

érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján.

66. A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében, mivel a kérelmező ajánlata kapcsán a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenné nyilvánítás jogszerű volt, így a kérelmező ajánlata érvénytelen volt, így a jogorvoslati kérelem ezen rész tekintetében alaptalan lett. Mindezek okán a Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 2. részében a jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

A közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében, mivel az ajánlatkérő által megállapított Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenségi ok fennállta nem volt megállapítható a kérelmező ajánlata kapcsán, ezért ezen rész tekintetében benyújtott jogorvoslati kérelem alapos volt. Az ajánlatkérő ezen rész tekintetében a kérelmező ajánlatának bírálata során megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését. Így a Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján rendelkezett a jogsértés megállapításáról és a 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő tájékoztatását, döntését a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról, és az ajánlatkérő azt követően hozott valamennyi döntését, valamint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki.

67. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
  - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
  - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
  - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
  - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
  - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi.
- A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

68. A Döntőbizottság bírság kiszabását a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében megállapított jogsértés tekintetében az ajánlatkérővel szemben indokoltnak tartotta, mivel az adott közbeszerzési eljárásban az ajánlatok bírálata körében állapított meg jogsértést, mely az eljárást lezáró döntésre kihatással volt, nem megalapozottan nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát. Továbbá a Döntőbizottság figyelembe vette a bírság kiszabás indokoltsága tekintetében a közbeszerzés magasabb becsült értékét, tárgyát, valamint hogy az

ajánlatkérővel szemben korábban két alkalommal jogsértés került megállapításra.

A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során is az eset összes körülményét mérlegelte. E körben az ajánlatkérő terhére értékelte a megállapított jogsértés súlyosságát, azt, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre befolyással bírt. A Döntőbizottság mindezek mellett figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára, magasabb értékére, továbbá, hogy az ajánlatkérővel szemben korábban jogsértés megállapítására és bírság kiszabására is került sor (D.393/2022., D.264/2023).

Az ajánlatkérő javára értékelte a megállapított jogsértés reparálhatóságát.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve mindezen szempontok mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott alacsony mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak az ajánlatkérővel szemben.

69. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9) bekezdése, illetve a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 126. § (2) bekezdés a)-b) pontja alapján rendelkezett.

70. A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerint, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdés szerint a jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

- a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
- b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

71. A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében benyújtott jogorvoslati kérelem kapcsán megfizetett 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat az alaptalan kérelemre tekintettel a kérelmező viseli. A közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében benyújtott jogorvoslati kérelem kapcsán megfizetett 325.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj a jogorvoslati kérelem alapos volta miatt a Kbt. 151. § (9) bekezdés szerint visszajár a kérelmezőnek, melyből a Közbeszerzési Hatóság saját bevételeként képező 300.000 forint igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján az ajánlatkérő köteles.

Mind az ajánlatkérő, mind a kérelmező kérte ügyvédi költségének megtérítését. A Döntőbizottság a közbeszerzési eljárás 5. része tekintetében, az alapos jogorvoslati kérelemre figyelemmel az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján kötelezte az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a kérelmező részére 100.000.-Ft ügyvédi munkadíjat. A közbeszerzési eljárás 2. része tekintetében a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem elutasítására figyelemmel az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja alapján kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg az ajánlatkérő részére 100.000.-Ft ügyvédi munkadíjat.

A Döntőbizottság a megítélt ügyvédi munkadíj mértékének megállapítása során figyelembe vette a jogorvoslati kérelem alaposságát, alaptalanságát, illetve a jogi képviselő által kifejtett jogi tevékenység mértékét, ezen belül a beadványok megszerkesztésének időigényességét, a beadványok, nyilatkozatok terjedelmét, valamint az azokban kifejezésre juttatott jogi érvelés helytállóságát.

72. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

73. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. március 7.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Gulyás Richárd sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Horváth Éva sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Szirtes Csongor ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Süvöltös András ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)